

Almaty

AQSHAMY

Газет 1988 жылдың 1 шілдесінен бастап шығады

almaty-akshamy.kz E-mail: almaty-aksham@mail.ru

№60 (5723), 16 мамыр, бейсенбі, 2019 жыл.

АЙТПАҒЫМ...

ОРАЗА ҮСТІНДЕГІ ОЙ

АВТОӘЛЕМ

ҚАЗАҚЫ ПАЙЫМ

Мәселе етте емес,
НИЕТТЕ

3

Бай мен кедей арасы

9

БІРІНШІ ОРЫНДА
ҚАУІПСІЗДІК
ТҰРУЫ КЕРЕК

16

«КҮЙЕК»
КЕЛДІ
КҮТТІРМЕЙ...

18

БӘРЕКЕЛДІ!

Бес қыздың
енді өз үйі бар

Елімізге танымал музыкант әрі сазгер Еркеш Шәкеев жуырда өзінің авторлық-қайырымдылық концертінде бес қыздың анасы Айнұр Махымоваға 4 бөлмелі пәтердің кілтін табыстады. Әрине, күтпеген тосынсыйға олар аңырып тұрып қалғанымен, іле-шала қатты қуанғаны анық. Зал толты көрермендер де «бәрекелді» десіп, ду қол соғып жатты.

Нұржамал ӘЛШЕВА

Айнұр күйеуі екеуі күні-түні жұмыстан қол үзген емес. Отағасы жүкші, құрылысшы болып бірнеше жерде жұмыс істейді. Ал өзі Жетісу әкімдігінің қоғамдық жұмыстарына атсалысып жүр. Бірақ «Айнабұлақ» ауданында газы да, суы да жоқ 18 шаршы метр бөлмені жалға алып отырып жатқан көпбалалы шаңыраққа бәрібір тіршілік кешу қиындау.

Алматы қалалық Әлеуметтік әлауқат басқармасы өкілдерінің мәліметіне сүйенсек, Айнұр өздеріне пәтер сыйланатындығы жөнінде мүлдем білмеген. Тек Еркеш Шәкеевтің концертіне шақырту алғандарын ғана айтты.

Ал музыкант бұл көпбалалы отбасы туралы әлеуметтік желіден біліпті. Өзі де көпбалалы шаңырақтан шыққан жігіт бес бірдей өрімдей қыз өсіріп отырған анаға көмектесуі туралы сол заматта-ақ шешім қабылдайды.

Жанында мектебі, балабақшасы бар үйді де «Айнабұлақ» ықшамауданынан тандаған музыканттың өзі екен. Пәтердің көлемі 82 шаршы метр. Жөндеу жұмыстары жүргізілген. Бір-жар жиһаз да кіргізіп берілген.

Еркеш Шәкеевтің кешінде Алматы симфониялық оркестрі, пианист Oliver Poole, Mezzo тобы, Марат Бисенғалиев, A'Studio, Карина Абдуллина, Толқын Забиров, «Евровидения» қатысушысы Bianca Nicholas және басқалар өнер көрсеткен.

Ораза айының жақсылығы молынан болсын! Осындай бақытты отбасылар көбейе берсін.

ТЕГІН ДҮКЕН АШЫЛДЫ

Мұнда көпбалалы және әлеуметтік жағынан аз қамтылған отбасыларға киім-кешек, аяқ киім мен ойыншық, гигиеналық заттар тегін таратылады. Әлеуметтік дүкенде 1 айлық сәбиден бастап қарттарға дейін киім бар. Сондай-ақ, аяқ киім, ойыншық және гигиеналық заттарды да табуға болады. Ал тауарларды алуға қаланың көмекке мұқтаж кез-келген азаматының мүмкіндігі бар.

— Мұндай дүкенді қайырымды адамдардың көмегінен ашу мүмкін емес еді. Күн сайын қала тұрғындары киімдерін, жалпы, қолда бар дүниелерін әкелуде. Сондай-ақ, киім жинау, оны іріктеп, жақсыларын мұқтаж жандарға таратып беру секілді жұмыстар атқарылуға. Ал мұқтаж жандар келіп, бұл жерден өзіне қажеттісін алып кетуде, — дейді Алматы қаласы Жетісу ауданы әкімінің орынбасары Вячеслав Вавилин.

Сонымен қатар, аталған әлеуметтік дүкеннің ашылуына аудан әкімдігімен қатар кәсіпкерлер, зейнеткерлер мен еріктілер де атсалысқан. Бөлінген орынды жөнге келтіруге бар болғаны 1 апта уақыт кетіпті. Кейін мейірімді жандардан жиналған киімдер тазалаудан өтіп, үтіктелген екен. Сондай-ақ, бұл әлеуметтік дүкенге іске жарамды заттарды көмек ретінде өткізуге болады.

Бүгінде Жетісу ауданында 1 мыңнан астам көпбалалы аналар тұрады.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

КЕРЕК ДЕРЕК

Тауарларды тегін тарататын дүкен «Айнабұлақ-3» ықшамауданы №103 А үйде орналасқан. Жұмыс уақыты: күн сайын таңғы 9.00-ден кешкі 19.00-ге дейін. Демалыссыз әрі үзіліссіз.

КЕРЕК ДЕРЕК

Нан бір ай бойы
тегін таратылады

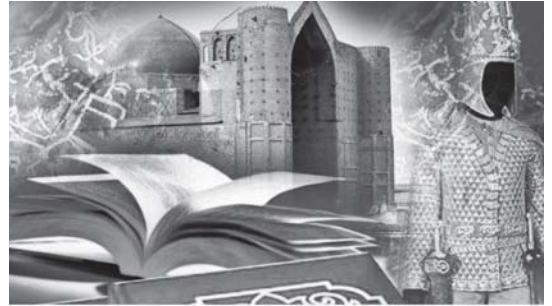
НӨМІРДІҢ НАҚЫЛЫ

Болмағырға
болыспа

«ҰЛЫ ДАЛАНЫҢ ЖЕТІ ҚЫРЫ»

Тарихи шындық пен көркемдік шешім

М.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтында «Тарихи шындық және көркемдік шешім» атты кең ауқымды тақырыпта «дөңгелек үстел» болып өтті. Әдеби шараны институттың бас ғылыми қызметкері, филология ғылымының докторы Нұрдәулет Ақыш жүргізді. Тарихта болған оқиғалар мен белгілі тұлғаларды көркем әдебиетте өз деңгейінде бейнелеп жеткізу мәселесі қай кезде де өзекті болып келген. Жекелеген авторлардың өмір шындығын суреттеу барысында ішінара бұрмалауға, тақырыпқа орай айтылуға тиісті жағдаяттарды өзгертулерге жол беруі жайында оқырмандар тарапынан үнемі айтыла бермесе де, зерттеуші ғалымдардың назарына ілігіп қалатыны рас. Осы орайда «Тарихи шындықты көркемдік-идеялық мақсатқа орай өзгерткен тұрыс па, әлде сол қалпында жеткізген жөн бе? Жалпы, тарихи тақырыпқа арналған көркем туындыны жазудың ерекшелігі неде?» деген сауалдардың туындауы қисынды заңдылық.

Өтеш ӨТЕУЛІҰЛЫ

Әдебиеттанушы ғалымдардың бұл туралы пікірі негізінде екіге бөлінеді. Олардың бір тобы тарихи шындықты сол қалпында жеткізу керектігі жөнінде уәж айтса, енді бір тобы тарихи шындық пен көркем шындықтың, көркем шығармада прототип болатын тарихи тұлға мен көркем қаһарманның бірдей болуы шарт емес екендігін көлденең тартды. Осы тұрғыдан алып қарағанда еліміз тәуелсіздік алғаннан бергі уақытта жазылып келе жатқан көптеген тарихи туынды-

лардың мұндай сурақтарға қаншалықты денгейде жауап беріп келе жатқаны туралы әдеби ортала көптен бері арнайы әңгіменің өзегіне айнала қоймаған болатын. М.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының Тәуелсіздік дәуіріндегі әдебиет және көркем публицистика бөлімінің бұл мәселеге назар аударып, «Тарихи шындық және көркемдік шешім» атты «дөңгелек үстел» өткізіп отырғаны да содан болса керек. «Дөңгелек үстелде» көптен бері тарихи тақырыпқа қалам тербеп жүрген көрнекті жазушылар Жанат Ахмади «Менің стилім – жалаң деректерді қуалау емес», Ұзақбай Доспанбетов «Алдымен арқа сүйейтінім – тарихи деректер»,

Данияр Әлбозым «Шыңғыс қаһан» романы қалай жазылды?» тақырыбында ой қозғап, зерттеу мақалалар жазып жүрген ғалымдар Әнуар Тарак «Қазақ тарихи романдарындағы Абылайхан бейнесінің жазылуы», Ж.Әубәкір «Кәмен Оразалин шығармаларында тарихи шындықтың кестеленуі», Еркем Ханькей «Қабдеш Жұмаділовтің тарихи романдары туралы», сондай-ақ, ғалымдар Жандос Әубәкір, Гүлжанан Орда, Ахмет Токтабай, Альмира Қалиева белгілі әдебиеттанушылармен бірге өздерінің пікірлерін ортаға салды. «Дөңгелек үстел» барысында заманауи әдеби үдерістер негізінде түрлі ойлар айтылып, тиісті деңгейде пікір алысулар болды.

Батыстықтар 1 млн. теңгеден аса айлық алады

Сондай-ақ, 2020 жылдан бастап республика көлемінде патент негізіндегі кейбір салық түрлері қайсыбір кәсіпкерлер үшін де қолжетімсіз бола бастайтын секілді. Атап айтқанда, бұл тізімдегі бояу-сылақ жұмыстары (отделка), такси қызметі, аударма ісі, спорттық тәрбие және бос уақытты арнайы ұйымдастыратын мамандарды дайындау жұмысы, аштараз қызметі секілді көптеген жұмыстармен айналысатындар өз мүмкіндіктерін әлі де біраз уақыт пайдалана алатын болады.

Дегенмен де, олар алағай жана жылдан бастап өздерінің ақшалай есептерін қасалық-бақылау машинасы арқылы жасауға міндетті болады екен. Ал енді басқалары салық төлеудің онтайландырылған деларайысы негізінде айыппен немесе жалпыға бірдей салық салу тәртібі бойынша төлем төлеуге тиіс көрінеді. Бұл ретте әркім өзіне ыңғайлы болатын үрдісті өзінің тұрғылықты тіркелген және тұратын жеріндегі салық органдарына қағаз жүзінде хабарлама жіберу немесе электронды үкімет қызметі арқылы таңдай алады. Ал енді беріліп отырған бұл мүмкіндікті жіберіп алған кәсіпкерлер автоматты түрде жалпыға ортақ салық тәртібіне ауыстырылатын болады.

Жасыратыны жоқ, қазіргі таңда жана өрі қымбат автомобильге ақшаны көп алатындардың ғана қолдары жететіні белгілі. Осы тұрғыда, бүгінде еліміздің тау-көн өнеркәсібі мен мұнай-газ саласында еңбек ететін азаматтар ең жоғарғы еңбекақы алады екен. Мысалы, олардың орташа көлемдегі айлық ақылары 400 мың теңгеден асып жығылатын көрінеді. Ал бұл өткен жылмен салыстырғанда 4 пайызға көп айлық саналады. Осы ретте сарапшылардың зерттеуіне жүгінсек, шікі мұнай мен газды игерумен айналысатындар бір алғанда 785 теңгеден пайда табады екен. Бұл қаржы орташа республикалық деңгейдегі айлықтан бес есеге дейін көп еңбекақы көрінеді.

Ал енді жалпы сала бойынша, ең жоғары жалақы алатындар Батыс Қазақстан өңіріне тиесілі көрінеді. Өйткені, мұндағы қызметкерлердің әрқайсы айына 1 млн. 200 теңгеден жалақы алады екен.

Демек, елімізде қымбат көлік мініп жүргендер негізінен республиканың батыс өңірлерінде жұмыс істеп келгендер немесе сол жақтағылармен байланыс жасайтындар болып табылады деуге негіз бар. Сонымен қатар, еліміздегі биік лауазымды қызметтерде отырғандардың да қымбат көліктерге мініп, шіренулерін де жоққа шығара алмаймыз.

Мемлекеттік мекемелер шетелдік көліктен бас тартып жатыр

Қазіргі таңда елімізде түрлі маркадағы жеңіл көліктердің қаптап жүргені жасырын емес. Тіпті, олардың арасында шылқыған бай адамның өзінің қолы жете бермейтін шетелдік автомобильдердің өзіне де бүгінде көзіміз әбден үйреніп кетті. Кейде құны әлденеше миллион тұратын сүліктей сұлу сол темір тұлпарларға көзіміз тоймай, қайта-қайта қарай беретініміз тіпті де жасырын емес. Сондайда, оларды көрген кезде «Осына қымбат дүниеге қыруар ақша шығындағанша, одан да пайдалы іске жаратса қайтпеді?..» дейтініміз бай, айтылған аузымыздан аққан сілекейді жұта қызғанышымыз оянып...

Құттыбек АЙМАХАН

Жана көліктер алушылардың көбі әйелдер екен

Дегенмен, жүректі жеген қызғаныш сезімінің өйтеуір бір басылатыны белгілі ғой. Сол себептен бе, жөк әлде көздері жана машинаға әбден тойды ма қайдам, өйтеуір, соңғы кезде еліміздегі қайсыбір мемлекеттік мекемелер шет елдің бағасы ұдай дерлік көліктерден өз еріктерімен бас тартып жатыр деп естиміз.

Әрине, мұндай тосын әре-

кетке танқала қараған мамандар мұны бұрын-соңды болмаған тосын жағдайларға теңейтін болып жүр. Өйткені, қайсыбір айбарлы мемлекеттік қызметкерлер шетелдік автомобильдерден бас тартып, ендігі жерде отандық автоөндіріске көбірек назар аударып бастаған көрінеді. Мысалы, тек биылғы жылдың алғашқы тоқсанында ғана елімізде 8 мыңнан астам жеңіл көлік құрастырылған дейді. Ал отандық автоөндірісте мұндай жағдай бұған дейін болмаған қарқын саналады екен. Өйткені, осының салдарынан қазақстандық нарықтағы отандық көліктер үлесі бірден 55 пайызға шарықтап шығып кеткен. Осы ретте қазақстандықтар тек су жаңа отандық көліктерді алу үшін ғана тек соңғы кезде ғана қалталарынан 127 млрд. теңге шығындаған. Ең танқаларлығы сол, бұл ретте жана көлік алушылар арасында әрбір бесінші

жүргізуші нәзік жанды әйелдер болып шыққан.

Бұл тұрғыда отандық автонарықты жарнамалаудың да онтайлы реті келіп отырғаны жасырын емес. Мысалы, өзіміз жиі қарайтын «Хабар-24» телеарнасының хабарлауынша, тек соңғы жылдары ғана еліміздің нарығында LADA бренді автокөліктер барынша сұранысқа ие бола бастапты. Соның айқын дәлелі, тек биылғы жылдың төрт айында аталған маркадан 555 көлік сатылып кеткен. Содан кейін жерлестеріміз «Hyundai» және KIA маркалы автокөліктерге де ерекше қызығушылық танытқан екен. Осы ретте атап өтетіні, қазіргі уақытта республикамызда теңдесі жок дейтін және әлемде енді ғана көбіе бастаған электромобильдерге деген сұраныстар аз болып тұр дейді. Соның дәлелі, тек биылғы жылдың өзінде осы айтылған 22 дана электромобиль ғана сатылып үлгеріпті.

«АҚШАМ» ЖӘНЕ АҒАЙЫН

ЖАЗЫЛҒАН ЖАЙДЫҢ ЖАЛҒАСЫ

«Алматыда
Сатира сарайы
ашылса»

Таяуда «Алматы ақшамында» «Айтпағым...» айдарымен «Сатира сарайы ашылса» («Алматы ақшамы», №57, 7.05.2019) атты шағын мақала жарияланып еді. Онда қазақтың біртуар классик қаламгері Оспанхан Әубәкіровтің атында Алматыда Сатира сарайы ашылса деген ұсыныс айтылған болатын.

«Осағандай қазақтың біртуар қаламгерлерінің өмірі осы қалада өтті. Солардың көбісі сатирик болмаса да, айтқыштығымен аңыз боп қалды. Айтпағым: Алматыда солардың бәрінің басы қосылып, Осағанды ортаға алып кеңілдеп күліп тұратын, кіргеннен күле беретін, езудің жиырмайтын сатира сарайы ашылса дейсің. Ол тек Осағанның ғана емес, күллі қазақтың күлкісі болар еді-ау, шіркін. Күлкі болғанда кісі өлтіретін шынайы күлкі. Қашанғы өтірік күле береміз. «Байға қарағанда кедей мән-мағынасыз көп күледі» деуші еді бұрынғылар. Сол күлкіге тап келіп тұрмыз-ау қазір. Мына кү тірліктің азабы қажытқанда сол сарайға кіріп шығып, шын күліп, тазарып тұрсақ, қанекі!» деп жазыпты автор.

Шынында да бүгінгі күлкінің қуаты, күлкі қандай деңгейде деген төңіректе осы біз терең ойланғы көрдік пе? Анда-санда баспасөзде әредікте айтылып қалған пікірлерді кім елеп-ескеріп жатыр. Сондықтан бұл мәселеде үлкен ауқымда ғылыми теориялық мәслихат өткізіп, оған мүйізі қарағайдай қаламгерлерді, тұлғалы азаматтарды жиып, мәселені қабырғасынан қоятын уақыт өбден пісіп-жетілді. Осы тұрғыдан келгенде мына шағын мақаланың өнбойында үлкен мәселені көтерген көзқарас, пікірді қолдау қажет. Осыған орай, редакциямызға қоңырау шалып, пікір білдіріп жатқан оқырмандар ойы еріксіз ойландырады.

— Осы мақала шағын ғана болса да, маған көтерген мәселесімен көп ой салды. Шынында біз Оспанханды

ұмыттық-ау деймін. Оның жазған дүниелері әлі күнге дейін өміршен ғой. Классика деген сол, ол ешқашан өшпейді, оқылған сайын сенің өрісінді кеңейте беретіні аталмыш мақалада жақсы айтылды. Аталмыш сарайдың Оспанхан атында болғанымен мақалада айтылғандай, күллі қазақтың күлкісінің орталығына айналса ғажап емес пе, — дейді «Қалқан-2» ықшамауданынан хабарласқан Сәбит Нұғманов атты азамат.

Енді бірде «Таутұл» ықшамауданынан телефон шалған оқырманымыздың пікірі де өте мазмұнды, мағыналы шықты.

— Мына мақаладағы ұсыныс сөз жоқ, көпшіліктің көңілінен шығады деп ойлаймын, — дейді бұл кісі. — Мен өзім ол кісінің ауылдасымын, бірақ ол бір ауыл-аймақтың төңірегінде аталатын адам емес қой. Ол халықтық тұлға. Сондықтан бұл кісінің атын ел көлемінде жаңғыртуды жан-тәніммен қолдаймын. Осы

батыс өңірінде Қадыр Мырза Әлидің атында, жаңылмасам, Оралда бір үлкен рухани орталық ашылып, оған сол өңір жазушыларының өмірбаяны, жәдігерлері топтастырылып деп естіп едім. Меніңше, Осағанды атындағы бұл сарайды сол бағытта жасақтауға неге болмасын, — дейді П.Сәбитов деген оқырманымыз.

— Егер бұл сарай ашыла қалса, мақалада айтылғандай, қазақтың біртуар, танымал сатириктері төрден орын алуы тиіс. Сонау Бейімбеттерден бастап, А.Тоқмағамбетов, Қ.Мұхамеджанов, С.Төлешов, С.Кенжеахметов, М.Рәшев, Ғ.Қабышев, т.б. бүгінгі Көпен, Мұхтарларға дейін, сонымен қатар, қазақ күлкісінің тарихы жөнінде тың мәліметтер, қызықты оқиғалар ғылыми жүйеленіп берілуі керек. Тіпті, оның алдына Қожанасырдың бейнесін қойса қатып кетер еді, — дейді Тараздан телефон шалған Ж.Бақара сынды оқырманымыз.

«Қашанғы өтірік күле береміз»

P.S.

Ойды ой түртеді. Ең бастысы, бұл ұсыныстың оқырман көңілінен шыққанын баса айтуымыз керек. Алдағы уақытта бұл тақырып жалғасын табуы керек. Мақалада айтылғандай, «қашанғы өтірік күле береміз». Егер бұл сарай ашылса, бүгінгі өтірік күлкіні келмеске келтіріп, шынайы күлкінің орталығы болары сөзсіз. Ал енді бір шын күліп алайықшы. Ол үшін Осағанның «Ауыз тағдыры» атты өңгімесінен үзінді жарияламақшымыз. Шын күлкінің дөмін татып көріңіз. Классиканың аты классика. Дәл бүгінгінің өңгімесін қалай айтып кеткен жарықтық.

— Сенің оқуға түсе алмай жүргенің де осы. Осындай сөздерді білмесең, сен өміріңде юбилей көрмей атаусыз қаласың. Юбилей деген... Қалай түсіндірсең екен? Саған түсінікті болу үшін юбилей деген әзілге бұрып айтқанда... аурудың бір түрі. Бұл сөз көрінгенге жабыса беретін тұмау секілді қандір-қасметі жоқ құнсыз ауру емес, таңдап, талғап белін басып, сүбесін байқап барып жабысатын өлеу кү, ақылды ауру. Сосын бұл өзі елуге келген елеулі адамдарға жабысады. Сол елуде бір жабысса (егер сен жол-жөнекей басқа аурулармен ауырып алжып кетпесең), содан әр он жыл сайын көрі жын секілді қайталап отырады. Бұл аурумен ауырған адамға жүзге жетпеу керек. Егер жазатайым жүзге жетсе, ажалынан үш күн бұрын осы юбилейдің астында қап тұншығып өледі.

ПІКІР

«Парасат
майданын»
ұнатамын

Қайсыбір жолы «Алматы ақшамында» телеарналарда «Танымдық хабарлар неге аз?» деген тақырыптағы мақаланы оқыған соң мынадай бір ой туды. Шынында да біз қазір өзі жұртты ойландырудан қалып бара жатқан жоқпыз ба? Хабарлардың, бағдарламалардың басым бөлігі отбасы, ошақ қасының өңгімесінен аса алмай жатады.

Менің түсінігімде, біз қазір интеллектуалды ұлт қалыптастыру қамына кірісуіміз керек қой. Дұрыс айтады, телеарналар миллиондардың аудиториясы. Ал енді сол хабарлар арқылы біз сол миллиондардың денгейін көтерудің орнына тым ұсақтап бара жатқан жоқпыз ба? Бағынның аузы дуалы, сөзі уәлі, арық айттып семіз шығатын жүргізушілері, тірі сөзбен қоса ірі мінез қатар жүретін қасиетіміз қайда кетті?

Әрине, ауызды кү шөппен сүртуге болмайды. Телеарналардағы бір-саран іргелі ізденістерді жоққа шығара алмайсың. Оны көретін көз, тыңдайтын құлақ бар. Өз басыма әсіресе, Дархан Әбілік жүргізетін «Парасат майданы» қатты ұнайды. Себебі, ол тақырып, кейіпкер таңдай біледі. Өңгіме де соған сай өрбиді. Шын мәнінде, парасатпаймынды өсіретін хабар. Осындай хабарды кейде тым кеш, ұйқы алдында қоятын ұнамайды. «Карекеттің» кейбір сәтті түсірілімдерін атап өтуге болады. Таяуда бір «Қаракат шаймен» деген хабарды көрдім. Тақырыбы орысшадан аударылған сияқты.

С.СӘБИТОВ.

Қазыбаев
көшесі неге

қап-қарақты?

Біз тұрып жатқан «Құлагер» ықшамауданында Қазыбаев деп аталатын көше бар. Атақты тұлғаның атында. Күндіз өлгі көшенің бойы түрлі көліктерге толып кетеді. Көдімгі көшеге ұқсайды. Ал көш түсіп, тұн қоюланғанда бұл көшеге жолыңыз түсе көрмесін. Өйткені, қап-қарақты көшеде жүру өте қауіпті. Тіпті, қатты келе жатқан көлік қағып кетуі де өбден мүмкін. Сондықтан бұл көше туралы жергілікті жауапты салалар неге бір сәт ойланбайды екен деп қалапанамыз.

Қазір бұл көшенің бойына №17, №56, №123 автобустар арнайы бұрылып келіп тоқтайтын болған. Аялдама атымен жоқ. Қараңғы көшенің бойына келігін қоя салатын тұрғындардың талай мәрте көліктерінің тонағанын естіген едік. Бір қарағанда, Қазыбаев көшесі соншалықты ұзын да емес. Оның бойына әр жерден болса да үш-төрт бағана қағып жарық қойып берсе болар еді. Қазір қап-қараңғы көшенің тұрғындарының бар өңгімесі — «жарық қашан орнатылар екен» дейтін болған.

«ҚҰЛАГЕР» ЫҚШАМАУДАНЫНЫҢ
ТҮРҒЫНДАРЫ.

Өзірлеген — Қ.ӘДІЛ.

БІРІНШІ ОРЫНДА

Жуырда қалада жолаушыларға темекі беріп, есінен тандырып, тонап кетіп жүрген ұйымдасқан топ ұсталды. Күдіктілердің үстінен арызданғандардың саны бүгінде 6 адамға жеткен. Almaty.tv тілшісі олардың біреуінің Ресей Федерациясының азаматы екенін айтқан.

ҚАУІПСІЗДІК ТҰРУЫ КЕРЕК

Күні-түні тіршілігі бір тоқтамайтын шаһарда бүгінде такси қызметінің де бірнеше түрі бар. Алматылықтардың такси қызметін пайдалануға қатысты пікірлері әр түрлі. Бірі көше бойынан ұстай салған арзан десе, өзгелері мұндай таксилер жолай тағы бірнеше жолаушыға тоқтап, уақытты ұрлайды деп шағымданады. Сондықтан екіншілері такси қызметін қосымшалар арқылы онлайн шақыртқанды жөн көреді екен. Бүгінде ондай қосымшалардың «InDriver», «Я.Такси» секілді танымал түрлері бар.

Сонғы кезде қаламызда жеке көлікпен жолаушы тасымалдайтындардан зардап шеккендер көп. Қауіпсіздік шаралары шаһарда жан-жақты қарастырылса да алаяқтар өз айналасын іске асырып жүр. Көпшілікке такси қызметін үйде отырып қосымшалар арқылы шақыру айтылса да, асыққанда жолға шығып, ұстай салғанды жөн көрмейсіз.

Сонғы жылдары елімізде жолаушы тасымалдайтын жеке компаниялар көбейіп келеді. Мұндай тәжірибе шет елдерде әбден сыналтып, бүгінде оларға сіңісіп үлгерген. Мәселен, Мәскеу билігі жол жиегінде такси тоқтатып тұратындармен күресті 10 жыл бұрын бастап, он нәтижеге енді ғана қол жеткізді. Шет елдердің үздік тәжірибелерін көріп, елімізде де онлайн такси қызметі қарқынды дамып келеді. Ол бір жағынан заңды болса, екінші жағынан, қауіпсіз. Уақыт тиімділігі мен ынғайлылығы өз алдына. Десе де, көпшілік таксиіді жол бойынан ұстау арқылы қаржыны үнемдеуді де ойлайды. Өйткені, онлайн такси қызметтерінде баға 400 теңгеден басталады да, оған «300 теңгеге апар» деп айта алмайсыз. Мұнда жүргізушімен тікелей мәміле болмағандықтан ғаламтор ұсынған бағамен жүруге тура келеді. Бір жағынан такси үйден алып кетіп, баратын жеріңізге дейін апарып салатындықтан да оның бағасы жоғары болады. Көше бойынан ұстасаңыз, «шамалы жолды жаяу жүре салам» деп баратын жеріңізге дейін емес, көше бойынан түсіп қалуыңызға болады. Сөйтіп, аздау ақша төлейсіз. «Бағанды түсіріп», «Мынаған апар» деп өз бағаныңызды ұсынуға да мүмкіндік бар. Сөздің шыны, онлайн такси қызметі көбінесе айдағы бағаны сурап жатады. «Я.Такси» қызметінде баға көздеген жеріңізге жеткеннен кейін автомат арқылы есептеліп шығарыла, «InDriver» қосымшасында бағаны сіз де, жүргізуші де ұсына алады, солай бағаны алын-ала келісіп аласыз. Осы ретте жүргізушілер бағаны шарықтатып жібереді. Бірде Шаялиев-Момышұлы көшелері жактан «Алғабас-1» ықшамауданына қарай бармақ болып такси шақыртсам, 1500 теңге сұрайды. Тағы біреуі 1000, 1200 теңге сұрады. Уақыттың кептелісі кезі емес екенін ескерсек, өрі отырамын жерім мен баратын жерімнің бір көшенін

бойында екенін назарға алсақ, ол шектен тыс көп ақша. Содан көшеге шығуға тура келеді. Момышұлы көшесінің бойына шығып, қолымды көтергенім сол еді, бір такси тоқтап, 500 теңгеге алып кетті.

Дегенмен, қосымшалар арқылы жүретін такси шақырғанда, егер баламен болсаңыз, соны жазып қоятын жері болады. Егер ақшаңыз картада болса немесе ірі қала болса, соны да жазып, жүргізушіге алдын-ала ескерте аласыз. Таксиді таңдамас бұрын жүргізуші туралы өзге жолаушылардың ойымен де танысуға болады. Сондай-ақ, онда сіздің жол жүрген барлық ақпараттың сақталатыны. Бұл бірінше кезекте қауіпсіздік үшін маңызды. Егер сіз қаланы жақсы білмейтін болсаңыз, сізді шығарып салған адам, сіз барар жеріңізге жетіп алғанша сізді телефоны арқылы бақылап отыра алады. Кетпелісте тұрсаңыз, ол да көрсетіліп тұрады.

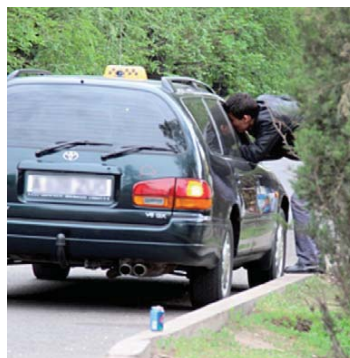
— Такси қызметін мобильді қосымша арқылы пайдаланған дұрыс. Өйткені, онда барлық ақпараттар сақталады. Яғни бірінші орында тұтынушының қауіпсіздігі тұрады. Егер де жүргізуші тарапынан құқық бұзылса, жолаушы бірден диспетчерлік орталыққа хабарласа алады, — дейді Қазақстандағы

«Яндекс Такси» қызметінің директоры Дәурен Ахметқали.

Урбанистер болса жеке жүргізушілерді жақтайды. Өйткені, олар жол-жөнекей бірнеше адамды алып кете береді. Біреуімен 500 теңгеге келіссе, келесі жолаушыны жолы бір болса, 300 теңгеге алып кетеді. Қол көтерген тағы біреу одан шамалы арырақ баратын жерге 200 теңге ұсынса, оны да тастамайды. Сөйтіп, бір адамды 500 теңгеге алып, оны жеткізгенше жолшыбай 1000 теңге табады. Бірақ бұл бірінші жолаушының уақытын алады. Ал таксистер болса қосымша арқылы такси шақырғанда кем дегенде 10 минут уақыт кететінін айтады.

Төртінші сақшылары ұсынған мөлiмeткe сүйенсек, адамлар көбіне көліктерді қаланың батысында Райымбек пен Момышұлы көшелерінің жиегінде, ал шығысында «Сахят» автовокзалының маңында тоқтатады екен. Олардың айтуынша, былтыр жол жиегінде жағалай тұратын жолаушылардың кесірінен 58 жол апаты болған. Салдарынан, 8 адам қайтыс болып, 50 адам жаракат алыпты. Үстіміздегі жылдың басынан бері 9 жол апаты болып үлгерген. Абырой болғанда, көз жұмғандар жоқ. Ал жол жүру ережесіне сай тоқтауға ты-

Урбанистер болса жеке жүргізушілерді жақтайды. Өйткені, олар жол-жөнекей бірнеше адамды алып кете береді. Біреуімен 500 теңгеге келіссе, келесі жолаушыны жолы бір болса, 300 теңгеге алып кетеді. Қол көтерген тағы біреу одан шамалы арырақ баратын жерге 200 теңге ұсынса, оны да тастамайды. Сөйтіп, бір адамды 500 теңгеге алып, оны жеткізгенше жолшыбай 1000 теңге табады. Бірақ бұл бірінші жолаушының уақытын алады. Ал таксистер болса қосымша арқылы такси шақырғанда кем дегенде 10 минут уақыт кететінін айтады.

йым салынған жерлерде такси ұстаған адамға да, оған тоқтаған жүргізушіге де өкімшілік хаттама толтырылады.

— Егер рұқсат етілмейтін белгінің астында тоқтау жағдайы айқындалса, біз жолаушыға да, жүргізушіге де өкімшілік шаралар қолданамыз. Жолаушыларын тиісті емес жерден отырғызып, түсіретін көлік жүргізушілері өте көп. Зана қайтыс өрекет болғандықтан, мұндайда міндетті түрде өкімшілік хаттама толтырылады, — дейді Алматы қаласы Полиция департаментінің ресми өкілі Салтанат Әзірбек. Қазірде шаһардағы көліктердің 1 күндік трафикі 1 миллионға жуықтайтын көрінеді.

Үйде отырып такси шақыруға шыдамдай көшеден такси ұстап немесе аз бағаға жол жүріп жүріп сол қимас уақытыңыз бен үнемдеген қаражатыңызды есептеп жоғалтып, үлкен шығынға ұрынбаңыз. Өміріңіз бен денсаулығыңыздың бағасын жоғары қойып, қауіпсіз жол жүруді тандаңыз, жолаушы!

ҚАЗАҚЫ ПАЙЫМ

«АҚШАМНЫҢ»
ТЕЛЕҚОСЫМШАСЫ

«КҮЙЕК» КЕЛДІ КҮТТІРМЕЙ...

Мамырдың 25-іне дейін жалғасады. Тұз аңдары күйегі түсіп, төлдей бастайды. Шаруа адам еркек қозыны ерте көктемде пішіп, қошқарға күйек байлайды

Сәрсенбек БЕКМҰРАТУЛЫ

«... саратан-зауза сенен де қорқам», – деп бабаларымыз қауіптенген «Саратан-зауза» амалы өтті. Бүгіннен бастап «Күйек» амалы кіре бастайды. Басқаша аталуы – қыр күйек. Мамырдың 25-іне дейін жалғасатын бұл амал – тұз аңдарының күйегі түсіп, төлдейтін мезгілі. Осы кезде алдымен баяулатып жел соғады. Сосын бірнеше күнге созылған сылбыр жаңбыр жауады.

Қарайтын иесі, жылы қорасы жоқ тұз аңдары ат көзінен келген көк майсаны паналап төлдейді...

Күйектің «қыр күйек» деген екінші атауы бар. Оның да өзіндік мән-мазмұны бар. Бұл аталуы негізінен үй жануарларына, атап айтсақ уақ малға қатысты айтылса керек. Малшылар саулықтардың беймезгіл сәтте «арам-за» төлеуіне жол бермеу үшін еркек қозыны ерте көктемде пішіп, ең мықты қошқарды күйітті шағынан тиып күйек тағады. Қазан айының басында күйек алынып, қошқарға «еркіндік» беріледі.

Мамыр айында болатын тағы бір қауіпті амал – «Құралайдың салқыны». Оның өтетін мерзімі де ұзақ. Кейбір деректерде айдың аяғына таман, 28 мамырда келеді деп көрсетілген. Дегенмен, «Құралайдың желі» мамырдың 14–16-сы аралығында басталады. Оның күштілігі сондай, қазақы үйлерді құлатып, қанбақтай домалататын көрінеді. Осы дауылды, екпінді жел тұрған кезде төлдеуге дайын ешкілер желге қарсы бар әл-дәрменімен жүгіретін болған. Тек сол кезде ғана олар төлдей алады екен...

Мамырдың 18–20-сы аралығында киік ешкілері төлдей бастайды. Айдың

аяғына қарай төлеп бітіп, лактарын аяқтандырып үлгереді екен. Яғни бұл амал 10–15 күнге созылады. Амал кезінде оның атының өзі айтып тұрғандай, салқын ауа орын алады. Қатты ұшырма жел соғып, мезгіл-мезгіл нөсерлетіп, кей жылдары қар аралас жаңбыр жауатын болған. Амал кезінде киік лағын өргізіп, жаңбырға сауырын тосып, тазарады.

Алдағы аптада жауын-шашын ептеп

болса да сирекситін сияқты. Керісінше күннің жылуы бұрынғы күндерге қарағанда, қайта бастайды. Дегенмен, жаздың жайдарлы күндеріне әлі ертерек. Бүгін мамырдың 16-сы, рамазанның 11-і, ескіше үш күннен кейін жана ай басталады. Апта айдың басы мен ортасына және соңына сәйкес келуде. Бұл ауа райының нағыз құбылатын кезі. Оның үстіне жоғары да айтқан амал жүріп жатыр...

■ БАБАЛАР АЙТАДЫ:

*Құр мен шіл күрқұлдап пана іздесе, ұзамай боран басталатынын білдіргені.

*Қырғауыл мазасызданып, қатты айқайласа, жер сілкінетін көрінеді...

*Құстар ертемен жем іздеуге асыкса, күн жауынды болады деп күткен жөн.

*Қатты жел мен дауыл алдында құмырсқалар қатты өбiгерленiп, мазасызданады.

*Сиыр танауын тартып, мүйізін шайқаса боран, яки дауыл тұрады.

АПТАЛЫҚ ЖҮЛДЫЗ-ЖОРАМАЛ

(16 – 22 мамыр,
2019 жыл)

Токты
(21.03 – 20.04)

Аптаны эмоцияға аса берілмей, ұсақ-түйек жайсыздықтарға мән бермей, салқынқанды қалыпта өткізуге тырысыңыз. Жоспарсыз қаржы жұмсаудан, тиімсіз салымнан сақ болғаныңыз абзал.

Торпақ
(21.04 – 21.05)

Осы аптада келіссөздер мен келісім-шарттар күтіп тұр. Жоспарланған іссапарлар сәтті өтеді, апта соңында жол жүруден бас тартыңыз. Көмек пен қарыз сұраған таныстарыңызды ренжітпеңіз.

Егіздер
(22.05 – 21.06)

Қаржы жағынан жолы болғыш жан атанасыз. Бірінші кезекте, қарыз бен несиенен құтылуға асығыңыз. Аптаның екінші жартысы мәдени шараларға қатысуға аса қолайлы уақыт болмақ.

Шаян
(22.06 – 23.07)

Апта әріптестер арасында абыройыңызды арттыра түсуге мүмкіндік береді. Іскерлік келіссөздер сәтті өтеді, дегенмен қаржылық құжатқа қол қоюға асықпаңыз. Жұлдыздар тынығуға кенес береді.

Арыстан
(24.07 – 23.08)

Көктемнің соңғы күндері арыстандарға мүмкіндіктерін көрсетіп, көбірек тер төуге тура келеді. Қауіптенбей келісім-шарттарға қол қойып, мәмілеге келе беріңіз. Ісіңіз жемісті, серіктесіңіз сенімді болады.

Бикеш
(24.08 – 23.09)

Апта басында қаржылық жағдайыңыз бұрынғыдан әлдеқайда жақсара түседі. Уақытыңыздың көп бөлігін отбасыңызға, тұрмыстық мәселелерді шешуге жұмсаңыз. Демалысты бақша жұмыстарына арнаңыз.

Таразы
(24.09 – 23.10)

Бүкіл аптаны шығармашылыққа бағыттаныз. Тиімді келісім-шарттар осы аптада орын алады. Ықпалды таныстардан көмек сұрап, өтініш айтудан тартынаған жөн. Мүмкіндіктен қапы қалмаңыз.

Сарышаян
(24.10 – 22.11)

Апта сіз үшін сый мен марапатқа толы болғалы тұр. Мақсатқа ұмтылып, табандылық танытыңыз. Танымал және ықпалды тұлғалармен пайдалы байланыстар орнату мүмкіндігі мол.

Мерген
(23.11 – 21.12)

Мергендерді де қызықты күндер күтіп тұр. Алайда, күмән туғызатын тұлғалардан, қаржылық айла-амалдардан аулақ болыңыз. Аптаның екінші жартысы махаббат оқиғаларына толы болмақ.

Тауешкі
(22.12 – 20.01)

Жеке өміріңізде жағымды өзгеріс көп болмақ. Өміріңізді жақсарту түсуге мүмкіндік туады. Қаржылық жағдайыңыз тұрақтанады. Үй шаруасына, туыстармен қарым-қатынасқа көңіл бөліңіз.

Сукүйгеш
(21.01 – 19.02)

Қоғамдық шараларға белсене атсалысыңыз. Қаржылық жағдайыңыз беки түседі. Ескі танысыңызбен кездесіп қалуыңыз мүмкін. Алайда, ә дегеннен бар сырыңызды ақтаруға асықпаңыз.

Балықтар
(20.02 – 20.03)

Апта сіз үшін қызықты да мазмұнды болмақ. Қай істі қолға алсаңыз да, сәтті аяқталады. Жұмыс күнін жұмысқа, іскерлік серіктестермен тығыз байланыс орнатуға жұмсағаныңыз дұрыс.

ТЕЛЕБАҒДАРЛАМА

СЕНБІ 25 МАМЫР

«QAZAQSTAN» Table with columns for time and program details including '06.00 05.05 Әнұран', '06.05 "Konil tolyquy"', etc.

ХАБАР Table with columns for time and program details including '06.00 02.00 ҚР Әнұраны', '06.00 01.15 "Ұят болмасын"', etc.

АСТАНА Table with columns for time and program details including '06.00 01.40 "KazNet" ғаламторға шолу', '06.30 21.00 "Таңдауым сен" түрік телехикаясы', etc.

ЕУРАЗИЯ Table with columns for time and program details including '06.00 "ВОЛЧИЙ ЗАП" ТЕЛЕХИКАЯСЫ', '07.00 03.50 "ТАМАША СІТҮ"', etc.

Table with columns for time and program details including '08.50 Х/ф ПЕРВЫЙ РАЗ ПРОЦАЕТАСЯ', '12.35 "ФАБРИКА ГРЕЗ" с Ольгой Артамоновой', etc.

7-КАНАЛ

Table with columns for time and program details including '06.00, 03.00 Телехикая "Детектив ханым"', '08.30 "Айнаолайн"', '09.00 Х/ф "АГЕНТ КОДИ БЭНКС"', etc.

31-КАНАЛ

Table with columns for time and program details including '05.58 ҚР ӘНУРАНЫ', '06.00, 00.00 Алдараспан, Нысана, Шаңшар (каз)', '07.00 КИНО, Құнанбай (каз)', etc.

ОН ТВ

Table with columns for time and program details including '06.00, 07.30, 12.20, 18.40, 05.20 "ЕСТИМЕГЕН ЕЛДЕ КӨП"', '06.15 "БОЛАШАҚ" телехикаясы', etc.

Table with columns for time and program details including '10.00 Мультфильм (каз.)', '10.15 М/с "СИМБА КОРОЛЬ ЛЕВ"', '10.45 М/с "РОБИН ГУД"', etc.

НТК

Table with columns for time and program details including '06.55 ҚР ӘНУРАНЫ', '07.00, 15.00 Мультхикая "Джеки Чаньғы оқиғасы" (каз.)', '07.45 Әзіл - күлкі "Бүлдір-күлдір" (каз.)', etc.

СТВ

Table with columns for time and program details including '06.00, 09.15, 10.40, 13.00 "Өн шашу"', '07.00 "ТӨУЛІК ТЫНЫСЫ"', '07.20 "Территория происшествий"', etc.

Table with columns for time and program details including '14.15 "Туған елім" Астана тобының концерті', '15.40 Польские красавицы. Кино с акцентом "Антология. ММұхамедқызы"', etc.

КТК

Table with columns for time and program details including '07.00 ҚР ӘНУРАНЫ', '07.05 "ҮЛКЕН ҮЙ-1", телехикая', '08.30 "БІЗДІҢ КОНЦЕРТ"', '09.30 Х/ф "ЮРМАЛА"', etc.

«KAZSPORT»

Table with columns for time and program details including '8.00 Әнұран.', '8.05 Мемлекеттік уақыт қызметі дәлме-дал уақыт.', '8.05 ХОККЕЙ. Чемпионат мира. Элитный дивизион. 1/4 финала. 3 игра НОВОСТИ', etc.

Table with columns for time and program details including '14.55 ДЗЮДО. Этап Мирового Гран-При. Хух-Хото (Китай). 2 день. Прямой эфир НОВОСТИ', '17.00 НОВОСТИ АЗИЯ ЧЕМПИОНАТЫ. КӨКПАР. 3 орын үшін кездесу', etc.

АЛМАТЫ

Table with columns for time and program details including '6:00 Жаңалықтар', '6:50 Жұмбақ тағдыр', '7:20 Концерт', '8:30 Алматыские истории', etc.

«АСЫЛ АРНА»

Table with columns for time and program details including '03:39 Азан – Таң намазы', '06:05 12:40 Қазақстан мешіттері 06:35, 13:15, 18:30 Клуб изобретателей – Энергетикшір алаңы үйренейік', etc.

ЖЕЛБІРЕЙ БЕР, ЖЕҢІС ТУЫ, МӘҢГІЛІК

Жетісу ауданының №110 мектеп-гимназиясы «Желбірей бер, Женис туы, мәңгілік» тақырыбында жоспар құрып, шаралар өткізуде. Мектеп басшысы Жанар Абитованың негізгі мақсаты «Жас ұрпақтың бойында Отанға деген сүйіспеншілікті, патриоттық сезімді, ұлттық рухты жандандыру, халқымыздың тарихы мен әдебиетін, өнері мен мәдениетін білуге деген құштарлықтарын ояту. Отан үшін от кешіп, ел рухын көтерген ерлеріміздің есімдерін мәңгілік есте ұстауға үлес қосуға оқушыларды жан-жақты тәрбиелеу үшін аянбай еңбек етуде. Осы бағытта мектебімізде «Біз бейбіт елдің жас ұланымыз» тақырыбында ашық тәрбие сағаттары, «Дөңгелек үстел» ұйымдастырылып, Ұлы Отан соғысының ардагерлерімен кездесулер өтті. Жоғары буын 7–10-сынып оқушылары соғыс ардагерлері үйіне барып, Ұлы Женис күні

мерекесімен құттықтап, гүл шоқтарын табыс етті. «Ел үшін отқа түскендер», «Біз Жениске бірге жеттік», «Их именами названы улиши», «Войны-казастаншы» тақырыптарында 1–4-сыныптар арасында ашық сынып сағаттары өтті. Жетінші мамыр Отан қорғаушылар күніне орай «Сапта жүріп, өн салу» байқау ұйымдас-

тырылып, мектепшілік 5–6-сынып оқушылары арасында байқау өтті. Жүлделі орынға ие болған сыныптар мақтау қағаздарымен марапатталды. Бастауыш буындарға өсіп келе жатқан жас ұрпаққа, шежірені үйрету, Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру жұмыстарын мектепте дұрыс жолға қойылған.

Мектебіміздің ең кішкентай бүлдіршіндері 2-сынып оқушылары үлкен іс-шараға қатысып, өз өнерлерін көрсетті. Осы шараға 7 «а», 7 «г», 5 «а», 3 «в», 2, 6-сынып оқушылары белсене қатысты. «Отты жылдар – оқушылар көзімен» тақырыпта сурет көрмесі ұйымдастырылып, 1–5-сынып оқушылары жүлделі орынға ие болды.

Сайраш КӨБЕЛДЕСОВА, №110 мектеп-гимназиясы директорының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары.

ТЕЛЕБАҒДАРЛАМА

ЖЕКСЕНБІ 26 МАМЫР

«QAZAQSTAN»

06.00, 05.00 Өнұран
06.05 "Qairly kesh, Qazaqstan!"
07.55, 04.30 Телехикая "АЙНАЛАЙЫН..."
08.35 "AQSAYYT"
09.00 "ULY DALA SAZY"
10.15 "Дала ойындары".

ХАБАР

06.00, 02.00 ҚР Өнұраны
06.00 "Ұят болмасын"
06.30 Концерт "Әлке"
08.30 "Самопознание"
08.45 М/с "Юху и его друзья"
09.00 М/ф "Аксель: Плавающая планета"
10.30 Премьералл! Discovery

АСТАНА

06.00 "KazNet" ғаламторға шоуы
06.30, 21.00 "Таңдауым сен"
07.30 М/ф "Пингвины из Мадагаскара"
08.00, 11.40 М/ф "Маша и медведь"

23.00 Х/ф "ДИВЕРГЕНТ. ГЛАВА 2 ИНСУРГЕНТ" (США)
01.50 "Өн мен әзіл" концерттік

ЕУРАЗИЯ

06.00 "ТЕРРА НОВА"
ТЕЛЕХИКАЯСЫ
06.50, 02.00 "TAMASHA CITY"
07.40 "Basty bagdarlama"
08.30 "ҰШҚАПАҚ"
08.40 "ВОСКРЕСНЫЕ БЕСЕДЫ"
08.50 "СЕРИАЛ "Я БУДУ ЖИТЬ"
12.35 "CONTENT" ның тусәукесері

7-КАНАЛ

06.00, 03.00 Телехикая "Детектив ханым"
08.30 "Айнаонлайн"
09.00 Х/ф "АГЕНТ КОДИ БЭНКС 2: ПУНКТ НАЗНАЧЕНИЯ - ЛОНДОН" (США - Великобритания)

31-КАНАЛ

05.58 ҚР ӨНҰРАНЫ
06.00, 00.00 Алдараспан, Нысана, Шаншар (каз)
07.10 КИНО "Сардар" (каз)
09.00 М/с "Маша и медведь"
10.00 Х/ф "101 ДАЛМАТИНЕЦ 2: ПРИКЛЮЧЕНИЯ ПАТЧА В ЛОНДОНЕ"

ОН ТВ

06.00, 18.40, 00.00, 04.15 "ЕСТИМЕГЕН ЕЛДЕ КӨП"
қызықты деректер
07.00 "КҮЛГЕШ" балалар тележобасы

08.30 Мультфильм (каз.)
09.00 Мультфильм (рус.)
10.00 Программа "ДНЕВНИКИ ПУТЕШЕСТВЕННИКА"
10.15 Д/ф "В мире чудес. ПРИДУМАННОЕ СЧАСТЬЕ"
11.50 "ЕМ БОЛСЫН" бағдарламасы

НТК

06.55 ҚР ӨНҰРАНЫ
07.00, 15.00 Мультхикая "Джеки Чаньның оқиғасы" (каз.)
07.45 "Әзіл - күлкі "Бүлдір-күлдір" (каз.)
08.10 "Жұлдыздар шеруі" (каз.)
09.05, 20.10, 02.00 "Әзіл - күлкі "Екі езу" (каз.)
09.30 "ТҮБКА БОБ КВАДРАТНЫҒА ШТАНЫ" (мультсериал)

СТВ

06.00, 10.40, 16.40 "Ән шашу"
07.00 "АПТАЛЫҚ ШОЛУ"
08.00 "Өткен күндер іздері"
08.30 Большое кино "Полосатый реис"

12.20 "Өмір тынысы"
13.00 "Терме деген өсиет"
15.40 Айгүл Елшібаеваның концерттері
16.30 "Свадьба и развод. Сергей Жигунов и Вера Новикова"
17.50 "Антология. Н.Тілендиев"
18.25 "Неизведанный Казахстан"
18.35 "Антология. Н.Ескалиева"
19.30 "Смех с доставкой на дом"
21.00 "Женщины Василия Шукшина"
21.30 "Қазақстан байтақ өлке"
22.20 "Жүрек тынысы"
22.20 "Қазақтың Қаражорғасы" Мұратбек Сарбасов

КТК

07.00 ҚР ӨНҰРАНЫ
07.05 "ӨЗ ЕЛІМ"
08.20 "БАСТЫ РӨЛДЕ"
09.30 "ЮРМАПА"
11.45 Х/ф "РАДУГА В ПОДНЕБЕСЬЕ"
15.40 Х/ф "НЕВОЗМОЖНАЯ ЖЕНЩИНА" 1-4 серия
20.00 "АПТАП". Талдау мен Түйін. Жаңа маусым!
21.00 "ПОРТРЕТ НЕДЕЛИ" с Артуром Платоновым
22.00 "СЛУГИ НАРОДА"
22.30 Х/ф "ТЫ МОЙ СВЕТ"
00.30 "Я СТЕСНЯЮСЬ СВОЕГО ТЕПЛА", медицинское реалисти-шоу. 4-ий сезон. Премьера!

«KAZSPORT»

8:00 Өнұран.
8:05 Мемлекеттік уақыт қызметі дәлме-дәл уақыт. ХОККЕЙ. Чемпионат мира. Элитный дивизион. 1-й полуфинал
10:10 НОВОСТИ
10:15 "Футбол тарихынан сыр шертетін күн". Күнтізбе ХОККЕЙ. Чемпионат мира. Элитный дивизион. 2-й полуфинал (үзілісте - ЖАҢАЛЫҚТАР)
12:30 НОВОСТИ
12:40 "ЖЕКЕ БАПҚЕР". Олжас Сәттібаев
12:55 ҚАЗАҚ КҮРЕСІ. «ХАЛЫҚ БАРЫСЫ». Республикалық турнир. Тікелей эфир
18:30 ЖАҢАЛЫҚТАР
18:40 "ӨЗ БІЛГІМ". Мәліка Мұхтарова
18:55 УЕФА ЧЕМПИОНДАР ЛИГАСЫНЫҢ ЖУРНАЛЫ

19:25 "Футбол тарихынан сыр шертетін күн". Күнтізбе
19:30 НОВОСТИ
19:40 ХОККЕЙ. Чемпионат мира. Элитный дивизион. Матч за 3 место. Прямой эфир (үзілісте - ЖАҢАЛЫҚТАР, в перерыве - НОВОСТИ)
22:20 ЖАҢАЛЫҚТАР
22:30 УЕФА ЕУРОПА ЛИГАСЫНЫҢ ЖУРНАЛЫ
23:00 ЖАҢАЛЫҚТАР
КӨКПАР. Финал
0:00 НОВОСТИ
0:10 ХОККЕЙ. Чемпионат мира. Элитный дивизион. Финал. Прямой эфир (үзілісте - ЖАҢАЛЫҚТАР)
3:00 Өнұран.

АЛМАТЫ

6:00 Фибрат
6:30 Інжу-маржан «Өмірөзен». ҚұдайбергенБекшітінконцерті
8:30 «Ғажайыпстанғасаяхат». Мультхикая
9:00 Путевый отпуск Саяхат шоу
9:30 "Лига WatchCar. Битвы чемпионов" Мультсериал
10:45 Союзмультфильм
11:30 Мастерская уюта
12:00 Neopomad
12:40 Сыр-перне «Ғажайыпстанғасаяхат». Мультхикая
13:20 "Х/ф "Сағын" (Қырғызстан, 2016 ж.)
15:30 Алматинские истории
16:00 Х/ф "ДЕСЯТЬ ЯРДОВ"
18:20 Х/ф «НЕУДАЧНИКИ» (Франция 2009 г.)
20:40 «Өн мен өнші» Концерт
23:40 Сәуле ғұмыр
0:40 AlmaCity
1:20 Ұлы дала ұлағаты
1:40 торжарған

«АСЫЛ АРНА»

03:37 Азан – Таң намазы
06:05, 12:40 Сүбелі сөз – сұхбат
06:35, 13:15, 18:30 Балалық шаққа саяхат – Сұхбат
07:10, 14:20, 20:00 Жақсы кино – Кино шоуы
07:50, 21:00 Кестелі оралмал – Қыз-келиндерге кеңес
08:30, 21:40 Семейный доктор – Медицина уақыты
09:00 Тәлім TREND – Отбасы психологиясы: мәселе мен шешім
09:50, 10:35, 14:00, 15:00, 15:40, 17:00 Ем болсын
10:00, 20:50 Ерте, ерте, ертеде... – Балалар уақыты
12:52 Азан – Бесін намазы
10:15, 13:40, 17:45 Құран уақыты
10:45, 23:25 Парламент тынысы
11:10, 02:50 «Хақтан хабар түскен ай» – қайталау
14:00 Шам түбіндегі ертегі – Балалар уақыты
12:00, 23:45 Asylan.kazk – Әлеуметтік желіге шоуы
18:06 Азан – Екінші намазы
12:20, 15:50 Хадис уақыты
14:10 Қасиетті Рамазан
15:10, 22:00 Тәтті time – Аспаз уақыты
17:15, 22:20 Менің анам, менің өкем – Ата-ана туралы сыр
20:23 Азан – Ақшам намазы
18:05 Бекетелі Рамазан
19:00 «Хақтан хабар түскен ай»
20:30 Бүгінгі ауызашар
16:00, 22:40 «Үлкен үй-4» – телехикая
22:02 Азан – Құлтан намазы
00:00 «Маңызды мәселе» - қайталау
00:50 Өнұран
00:52 Құран уақыты.

АНАЛАРДЫҢ АЛҒЫСЫ...

Мен Алматы қаласының Наурызбай ауданындағы «Ақжар» ықшамауданының тұрғыны, екі ұл, екі қыз тәрбиелеп отырған көпбалалы анамын. Үғынш ұлым Тұрсынғали Абыбін 6-сыныпта, екінші ұлым Тұрсынғали Айбулан С.Көпбаев атындағы №186 мектепте 2-сыныпта білім алып жатыр. Екі ұлым осы мектептегі дәмбәра үйірмесіне, ал қызым Айдана би үйірмесіне қатысады.

Айтайын дегенім, осы білім ордасында білім беруі саласы жоғары деңгейде және қосымша үйірмелер де қарастырылған. Тек ата-ана келісімі мен баланың ынтасы болса болғаны. Сонымен қатар, екі ұлым осы мектептен күнделікті тең ыстық тамақпен тамақтанды. Ұлдарым тамақпен қоса сүт, айран, шырын ішіп тұрады. Тамақтары өте дәмді. Екінші ұлым үздік оқығаны үшін наурыз айынан бастап айлық шөкіртқы алып тұратын болды. Және де сабаққа киегін костюм мен спорттық киіммен қамтылды. Көпбалалы аналарға жағдай қарастырылған. Ендігі ата-ана ретінде біздің маңдетіміз – бабаларымыздың білімін орайдымында қалдырап, білімді, білікті, ар-намысты, адал, салиқалы ұрпақ етіп тәрбиелеу.

Жоғары аталған көмектер үшін мектептің басшылығы мен білім беріп отырған ұстаздарына алғысым шексіз! Қоғам мен адамзат алдындағы өлеусіз еңбектеріңізді ескере отырып, сіздерге өскелең ұрпақ тәрбиелеудегі ерелі жұмыстар мен мемлекеттің гүлденуі жолындағы абыройлы істеріңізге толымды табыс тілеймін!

Әсем БЕДЕЛХАНОВА, көпбалалы ана.

ТЕЛЕБАҒДАРЛАМА

СПУТНИК ТЕЛЕКАНАЛДАРЫ

ДҮЙСЕНБІ, 20 МАМЫР

Main program schedule for Friday, May 20. Columns include channel (e.g., ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ, РТР ПЛАНЕТА), time, program name, and genre (e.g., ТВ ЦЕНТР, МИР, ТВ-3). Programs include news, entertainment, and sports.

СЕЙСЕНБІ, 21 МАМЫР

Main program schedule for Saturday, May 21. Columns include channel (e.g., ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ, РТР ПЛАНЕТА), time, program name, and genre (e.g., ТВ ЦЕНТР, МИР, ТВ-3). Programs include news, entertainment, and sports.

ТЕЛЕБАҒДАРЛАМА

ЖҰМА, 24 МАМЫР

Время	Канал	Программа	Время	Канал	Программа	Время	Канал	Программа		
17.50	ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ	"60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым. (12+)	11.15	ЦАРЕНЬКИ. ЗНАКОМСТВО С АРЧИ (0+)	12.15	РАЗВЛЕЧЕБА. РУССКИЙ ЯЗЫК (0+)	05.00	«РТР ПЛАНЕТА»	"Утро России".	
19.00	Телеканал "Доброе утро" (6+)	Новости.	11.25	ЕРАПЛАШ (0+)	11.25	11.40, 11.50, 12.00, 12.10, 12.20	11.00	ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.	"О самом главном". Ток-шоу.	
19.45	Телеканал "Доброе утро" (6+)	Новости.	12.30	12.55, 07.25, 07.55	12.30	12.55, 07.25, 07.55	11.00	ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.	"Судьба человека" с Борисом Корчевниковым.	
20.00	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	00.15	Елена Оболенская, Дмитрий Орлов, Татьяна Половина, Ольга Сизова и Кирилл Дычев в фильме "Ненавижу и люблю". 2015 г. (12+) до03.54.	13.25	13.50, 08.10, 08.35	13.25	13.50, 08.10, 08.35	11.45	"Судьба человека" с Борисом Корчевниковым.	
09.15	Пусть говорят (16+)	09.00	09.30, 10.00, 10.30, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00	14.20	15.15, 16.10	14.20	15.15, 16.10	12.50	"60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым.	
10.15	Модный приговор (6+)	НТВ МИР		17.05	18.00, 04.00	17.05	18.00, 04.00	14.00	ВЕСТИ.	
11.00	"Жить здорово!" (16+)	09.05	09.35, 10.05, 10.35	19.00	19.30, 20.00, 20.30, 03.00, 03.30	19.00	19.30, 20.00, 20.30, 03.00, 03.30	14.25	ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.	
12.00	Новости.	11.10	САМОЕ ЛУЧШЕЕ "ДОКТОР СВЕТ"	21.00	Воронины (16+)	21.00	Воронины (16+)	14.45	"Кто против?". Ток-шоу.	
12.25	"Время покажет" (16+)	12.00	Сериял "МУХТАР. НОВЫЙ СПЕД". "ЗАПАХ ПОШАДИ"	22.00	01.00 ШОУ "УРАЛЬСКИХ ПРИГОВОР" (16+)	22.00	01.00 ШОУ "УРАЛЬСКИХ ПРИГОВОР" (16+)	17.00	ВЕСТИ.	
15.00	Новости (с субтитрами)	13.20	Х/ф "МОРСКИЕ ДЬВЯВЛЫ. СМЕРЬ СУДЬБЫ-2. "ЛАБИРИНТ" Х/ф "МОРСКИЕ ДЬВЯВЛЫ-3. "ИСПЫТАНИЕ НА ПРОЧНОСТЬ"	23.30	СЕМЕЙНЫЙ БИЗНЕС (16+)	23.30	СЕМЕЙНЫЙ БИЗНЕС (16+)	17.25	ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.	
15.30	"Давай поженимся!" (16+)	15.00	15.25 "ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"	09.00	ОКОНЧАНИЕ Int	09.00	ОКОНЧАНИЕ Int	17.45	"Андрей Малахов. Прямой эфир".	
16.15	"Мужское/Женское" (16+)	16.25	17.00	17.35, 06.20	17.00	"МЕСТО ВСТРЕЧИ"	17.00	"МЕСТО ВСТРЕЧИ"	18.55	"60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым.
17.05	"Время покажет" (16+)	20.25	"ДНК" "ЖДИ МЕНЯ"	20.25	"ДНК" "ЖДИ МЕНЯ"	20.25	"ДНК" "ЖДИ МЕНЯ"	20.00	ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.	
18.00	Вечерние новости (с субтитрами)	22.50	Сериял "ПЮДСУДИМЫЙ"	22.50	Сериял "ПЮДСУДИМЫЙ"	22.50	Сериял "ПЮДСУДИМЫЙ"	20.45	ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.	
18.25	"Время покажет" (16+)	23.35	"ЧП. РАССЛЕДОВАНИЕ"	04.20	"МЫ И НАУКА. НАУКА И МЫ"	04.20	"МЫ И НАУКА. НАУКА И МЫ"	21.45	"Андрей Малахов. Прямой эфир".	
18.50	"Человек и закон" с Алексеем Пимановым (16+)	08.05	08.05	08.05	"КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС" "ЗВЕЗДЫ СОШЛИСЬ"	08.05	"КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС" "ЗВЕЗДЫ СОШЛИСЬ"	ТВ ЦЕНТР		
20.00	"Поле чудес" (16+)	09.00	09.25, 09.45, 10.10, 04.55, 05.20, 05.45, 06.15, 06.40, 07.05, 6 КАДРОВ (16+)	10.00	"Настроение"	10.00	"Настроение"	10.00	Сериял "ДВОИТНАЯ СПЛОШНАЯ" (16+)	
21.30	Премьера. "Три аккорда" (16+)	10.40	ТРИ КОТА: ПРИШЛА ВЕСНА (0+)	11.40	"Доктор И." (16+)	11.40	"Доктор И." (16+)	10.00	Новости	
21.00	"Вечерний Ургант" (16+)	10.45	ТРИ КОТА: ПОЧТА (0+)	12.10	Х/ф "ДЕТИ КАПИТАНА ГРАНТА" (6+)	12.10	Х/ф "ДЕТИ КАПИТАНА ГРАНТА" (6+)	10.00	"Жанальктар"	
23.15	Премьера. Роман Дюрис в фильме "Киллер поневоле" (18+)	10.50	ТРИ КОТА: ТАНЦЕВАЛЬНЫЙ КОНКУРС (0+)	13.50	Х/ф "НЕРАСКРЫТЫЙ ТАЛАНТ-3" (12+)	13.50	Х/ф "НЕРАСКРЫТЫЙ ТАЛАНТ-3" (12+)	10.10	Документальный фильм "ТЮРКИ РОССИИ" (12+)	
23.00	"Время покажет" (16+)	10.55	ТРИ КОТА: ДОМИК НА ДЕРЕВЕ	15.30	18.30, 23.25	15.30	18.30, 23.25	10.30	Документальный фильм "ТЮРКИ РОССИИ" (12+)	
18.00	Вечерние новости (с субтитрами)	11.00	ТРИ КОТА: КАРТИННАЯ ГАЛЕРЕЯ (0+)	15.50	04.45	15.50	04.45	11.00	Достояние республик (каз. яз.) (12+)	
18.25	"Время покажет" (16+)	11.10	ТРИ КОТА: УРОЖАЙ (0+)	17.40	Сериял "Ю ИМЕНИ БАРОН..." 16 серия	17.40	Сериял "Ю ИМЕНИ БАРОН..." 16 серия	12.30	"Любимые актеры" (каз. яз.) (12+)	
18.50	"Человек и закон" с Алексеем Пимановым (16+)	11.15	ЦАРЕНЬКИ. ТУМАННЫЙ ЛАБИРИНТ (0+)	18.05	ГОРОД НОВОСТЕЙ	18.05	ГОРОД НОВОСТЕЙ	12.30	"Секретные материалы" (каз. яз.) (16+)	
20.00	"Поле чудес" (16+)	11.25	"60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым. (12+)	19.30	"Хроники московского быта. Советский Отелло" (12+)	19.30	"Хроники московского быта. Советский Отелло" (12+)	13.15	"Пять причин" (каз. яз.) (12+)	
21.00	"Время покажет" (16+)	11.50	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	20.10	Х/ф "ХРАБРЫЕ ЖЕНЫ" (12+)	20.10	Х/ф "ХРАБРЫЕ ЖЕНЫ" (12+)	13.30	"Такие странные" (каз. яз.) (16+)	
21.30	"Время покажет" (16+)	12.00	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	21.40	Х/ф "УСКОЛЬЗАЮЩАЯ ЖИЗНЬ" (12+)	21.40	Х/ф "УСКОЛЬЗАЮЩАЯ ЖИЗНЬ" (12+)	14.10	"Дела семейные. Битва за будущее" (16+)	
23.15	Премьера. "Три аккорда" (16+)	12.05	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	23.50	Х/ф "ПРИТВОРЩИКИ" (12+)	23.50	Х/ф "ПРИТВОРЩИКИ" (12+)	15.05	"Дела семейные. Новые истории"	
23.00	"Время покажет" (16+)	12.10	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	01.30	"В центре событий" с Анной Прохоровой	01.30	"В центре событий" с Анной Прохоровой	16.15	"Такому маме не научит" (12+)	
18.00	Вечерние новости (с субтитрами)	12.15	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	02.30	"Приют комедиантов" (12+)	02.30	"Приют комедиантов" (12+)	16.45	Сериял "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2" (16+)	
18.25	"Время покажет" (16+)	12.25	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	04.05	"Д/ф "Актерские драмы Геннадий Нилов и Владимир Бероев" (12+)	04.05	"Д/ф "Актерские драмы Геннадий Нилов и Владимир Бероев" (12+)	МИР		
18.50	"Человек и закон" с Алексеем Пимановым (16+)	12.35	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	06.15	"Право голоса". (16+)	06.15	"Право голоса". (16+)	06.00	Сериял "ДВОИТНАЯ СПЛОШНАЯ" (16+)	
20.00	"Поле чудес" (16+)	12.40	"Сегодня 24 мая. День начинается" (6+)	09.15	"Д/ф Польские красавицы. Кино с акцентом" (12+)	09.15	"Д/ф Польские красавицы. Кино с акцентом" (12+)	10.00, 16.00, 19.00	Новости	

ТВ-3

НТВ

СЕНБИ, 25 МАМЫР

Время	Канал	Программа	Время	Канал	Программа	Время	Канал	Программа		
06.00	ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ	Новости.	11.45	ТРИ КОТА: МАМИН ЦВЕТOK (0+)	12.00	ТРИ КОТА: МАМИН ЦВЕТOK (0+)	02.00	«РТР ПЛАНЕТА»	"Траво знать!" Ток-шоу. (16+)	
06.10	Михаил Пугачев. "Боже, какой типаж!" (12+)	11.50	ТРИ КОТА: БИБЛИОТЕКА (0+)	12.05	ТРИ КОТА: ВЫБОРЫ (0+)	11.50	ТРИ КОТА: БИБЛИОТЕКА (0+)	03.30	"Право голоса". (16+)	
06.55	Михаил Пугачев, Вера Васильева в фильме "Триказано взять живым!" (6+)	12.05	ТРИ КОТА: СНЕЖНАЯ БИТВА (0+)	12.10	ТРИ КОТА: ЗАКОН ЭКОНОМИИ (0+)	12.05	ТРИ КОТА: СНЕЖНАЯ БИТВА (0+)	06.10	"Мусорная революция". (16+)	
08.25	"Угвай, гармонь любимая!" (12+)	12.10	ТРИ КОТА: МУЗЫКАЛЬНАЯ ОТКРЫТКА (0+)	12.10	ТРИ КОТА: МУЗЫКАЛЬНАЯ ОТКРЫТКА (0+)	12.10	ТРИ КОТА: МУЗЫКАЛЬНАЯ ОТКРЫТКА (0+)	06.55	Х/ф "СМЕРТЕЛЬНЫЙ ТРЕНИНГ"	
09.00	Умницы и умники (12+)	12.20	ТРИ КОТА: КИНОШЕДЕВР (0+)	12.20	ТРИ КОТА: КИНОШЕДЕВР (0+)	12.20	ТРИ КОТА: КИНОШЕДЕВР (0+)	12.35, 16.15, 19.15	Сериял "ДВЕ СУДЬБЫ" (16+)	
09.45	"Слово пастыря" (6+)	12.25	ТРИ КОТА: ДЕНЬ СТРАШИЛОК (0+)	12.25	ТРИ КОТА: ДЕНЬ СТРАШИЛОК (0+)	12.25	ТРИ КОТА: ДЕНЬ СТРАШИЛОК (0+)	22.50	Х/ф "ЗИТА И ГИТА" (12+)	
10.00	Новости.	12.35	РАЗВЛЕЧЕБА: РУССКИЙ ЯЗЫК (0+)	12.35	РАЗВЛЕЧЕБА: РУССКИЙ ЯЗЫК (0+)	12.35	РАЗВЛЕЧЕБА: РУССКИЙ ЯЗЫК (0+)	01.50	Х/ф "БЛИЗНЕЦЫ" (0+)	
10.25	Премьера. "Охотник за головами В объективе - звезды" (16+)	13.40	13.40, 08.15	13.40	13.40, 08.15	13.40	13.40, 08.15	ТВ-3		
11.15	"Теория заговора" (16+)	14.35	УСПЕТЬ ЗА 24 ЧАСА (16+)	14.35	УСПЕТЬ ЗА 24 ЧАСА (16+)	14.35	УСПЕТЬ ЗА 24 ЧАСА (16+)	09.00	"Мультифильмы". (0+)	
12.00	Новости.	15.30	РУССКО ТУРИСТО: Сочи (16+)	15.30	РУССКО ТУРИСТО: Сочи (16+)	15.30	РУССКО ТУРИСТО: Сочи (16+)	12.45, 13.30, 14.30, 15.15	Сериял ТРИММ (16+)	
12.10	"Идеальный ремонт" (6+)	16.00	РУССКО ТУРИСТО: Пномпень (16+)	16.00	РУССКО ТУРИСТО: Пномпень (16+)	16.00	РУССКО ТУРИСТО: Пномпень (16+)	16.15	Х/ф "АНАКОНДА: ОХОТА ЗА ПРОКЛЯТОЙ ОРХИДЕЕЙ" (12+)	
13.00	Премьера. "Живая жизнь" (12+)	16.25	РУССКО ТУРИСТО: Байкал (16+)	16.25	РУССКО ТУРИСТО: Байкал (16+)	16.25	РУССКО ТУРИСТО: Байкал (16+)	18.15	Х/ф "КИНГ КОНГ" (12+)	
13.15	"Иван Царевич и серый волк". (12+)	16.55, 17.25, 17.50, 18.20	МОСГОРСМЕХ (16+)	16.55, 17.25, 17.50, 18.20	МОСГОРСМЕХ (16+)	16.55, 17.25, 17.50, 18.20	МОСГОРСМЕХ (16+)	22.00	"Последний герой" (16+)	
15.30	Анимационный фильм (6+)	18.50, 19.20, 19.50	ВСЕ МЕНЯ БЕСИТЕ (16+)	18.50, 19.20, 19.50	ВСЕ МЕНЯ БЕСИТЕ (16+)	18.50, 19.20, 19.50	ВСЕ МЕНЯ БЕСИТЕ (16+)	00.30	Х/ф "ВАРКАФТ" (12+)	
16.55	"Кто хочет стать миллионером" с Дмитрием Дюровым (12+)	20.20, 20.55, 21.30	АНЖЕЛИКА (16+)	20.20, 20.55, 21.30	АНЖЕЛИКА (16+)	20.20, 20.55, 21.30	АНЖЕЛИКА (16+)	03.00	Х/ф "ЧЕЛОВЕК-ВОЛК" (16+)	
18.15	"Эксплозив" с Дмитрием Борисовым (16+)	22.00, 01.00	СЛАВА БОГУ, ТЫ ПРИШЕЛ! (16+)	22.00, 01.00	СЛАВА БОГУ, ТЫ ПРИШЕЛ! (16+)	22.00, 01.00	СЛАВА БОГУ, ТЫ ПРИШЕЛ! (16+)	05.00	Х/ф "ВОСПИТАНИЕ КАИНА" (16+)	
19.40	"Сегодня вечером" (16+)	23.00, 23.30, 00.00, 00.30	СЕМЕЙНЫЙ БИЗНЕС (16+)	23.00, 23.30, 00.00, 00.30	СЕМЕЙНЫЙ БИЗНЕС (16+)	23.00, 23.30, 00.00, 00.30	СЕМЕЙНЫЙ БИЗНЕС (16+)	06.30	Х/ф "ВЕРОНИКА МАРС" (12+)	
21.00	"Время".	02.00, 03.00, 04.00, 05.00	МАМЫ	02.00, 03.00, 04.00, 05.00	МАМЫ	02.00, 03.00, 04.00, 05.00	МАМЫ	08.15, 08.30	"Охотники за привидениями" (16+)	
21.20	"Сегодня вечером" (16+)	05.45, 06.15, 06.40, 07.05	6 КАДРОВ (16+)	05.45, 06.15, 06.40, 07.05	6 КАДРОВ (16+)	05.45, 06.15, 06.40, 07.05	6 КАДРОВ (16+)	НТВ		
22.45	Премьера. Владимир Яглыч, Павел Деревянко, Ксения Теллова, Наталья Бардо, Анна Михайловская в комедии "Ночная смена" (18+)	09.00	09.10, 09.20, 09.30, 09.40, 09.50, 10.00, 10.10, 10.20, 10.30	09.00	09.10, 09.20, 09.30, 09.40, 09.50, 10.00, 10.10, 10.20, 10.30	09.00	09.10, 09.20, 09.30, 09.40, 09.50, 10.00, 10.10, 10.20, 10.30	05.50	"ЧП. Расследование" (16+)	
00.25	"Rolling Stone: История на страницах журнала". Часть 1-я (18+)	09.30	09.30	09.30	09.30	09.30	09.30	06.25	Х/ф "ХОПОДНОЕ ЛЕТО ПЯТЬДЕСЯТ ТРЕТЬЕГО". (0+)	
00.25	Александр Яковлев, Александр Абдулов, Валентин Гафт, Екатерина Васильева, Валерий Золотухин, Эммануил Виторган, Михаил Светин, Семён Фарада в фильме "Чародей".	04.55	КВАРТИРНИК НТВ У МАРГУЛИСА. Найк Борзов	04.55	КВАРТИРНИК НТВ У МАРГУЛИСА. Найк Борзов	04.55	КВАРТИРНИК НТВ У МАРГУЛИСА. Найк Борзов	08.25	"Смотр" (0+)	
РОССИЯ-1			СТС			ТВ ЦЕНТР			МИР	
04.00	"Утро России. Суббота".	09.00	09.10, 09.20, 09.30, 09.40, 09.50, 10.00, 10.10, 10.20, 10.30	10.00	ИЛПЮЗИОН. "Александр Невский". (12+)	10.00	ИЛПЮЗИОН. "Александр Невский". (12+)	06.15	"Миллион вопросов о природе" (6+)	
07.15	Местное время. Суббота. (12+)	10.40	ТРИ КОТА: ЛЕСНЫЕ КОТИКИ (0+)	11.40	"Марш-бросок" (12+)	11.40	"Марш-бросок" (12+)	06.30	"Союзники" (12+)	
08.20	"Пятеро на одного".	10.45	ТРИ КОТА: ИНТЕРВЬЮ (0+)	12.10	"АБВГДейка" (0+)	12.10	"АБВГДейка" (0+)	07.05	"Танки разных" (16+)	
09.10	"Сто к одному". Телеигра.	10.50	ТРИ КОТА: ПРИНЦЕССА КАРАМЕЛЬКА (0+)	12.35	Православная энциклопедия. (6+)	12.35	Православная энциклопедия. (6+)	07.35	"Секретные материалы" (16+)	
10.00	ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.	10.55	ТРИ КОТА: ФОТОСЕССИЯ (0+)	13.05	Д/ф "Жанна Прохоренко. Баллада о любви" (12+)	13.05	Д/ф "Жанна Прохоренко. Баллада о любви" (12+)	08.00	Мультифильмы (0+)	
10.40	Анна Тараторкина, Илья Ермолов, Руслан Чернецкий, Галина Чернобаева, Оксана Лесная и Сергей Власов в фильме "Кузнеч моего счастья". 2016 г. (16+)	11.05	ТРИ КОТА: ПОТЕРЯННЫЙ ДИНОЗАВР (0+)	18.45	"Смертельный тренинг". (12+)	18.45	"Смертельный тренинг". (12+)	08.05	"Секретные материалы" (16+)	
12.40	Марина Денисова, Сергей Мухин и Зоя Антонова в фильме "Огонь, вода и жаркие трубы". 2017 г. (12+)	11.10	ТРИ КОТА: АРЕБУЗНЫЙ ДЕНЬ (0+)	20.15	Д/ф "На окошках славы" (12+)	20.15	Д/ф "На окошках славы" (12+)	09.00	"Ой, мамочки!" (12+)	

ТЕЛЕБАҒДАРЛАМА

ЖЕКЕСЕНБІ, 26 МАМЫР

ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ	1020	1045	1050	1530	0420	СОБЫТИЯ	МИР	
06:00 Новости.	13:05	14:40	15:05	15:45	16:25	16:55	06:00, 06:30, 07:15 Мультфильмы (0+)	
06:10 "Охотник за головами. В объективе - звезды" (16+)	14:40	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	"Миллион вопросов о природе" (6+)	
06:55 Фильм Проклет "Альфа" (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	"Беларусь сегодня" (12+)	
08:25 "Часовой" (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	"Культуризм" (16+)	
08:50 "Здоровье" (16+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	"Еще дешевле" (12+)	
09:45 "Непугёвые заметки" с Дм. Крыловым (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	"Всёмирные игры разума" (0+)	
10:00 Новости.	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	"Наше кино. История большой любви" (12+)	
10:25 Премьера. Жанна Бадаева в новом проекте-путешествия "Жизнь других" (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	10:00, 16:00 Новости	
11:15 "Теория заговора" (16+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	10:15 "Мировые леди" (12+)	
12:00 Новости.	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	10:45 "Любовь без границ" (12+)	
12:15 "Марина Неёлова. "Я умую летать" (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	11:45, 16:15, 19:30, 01.00, 02.10 "ДВЕ СУДЬБЫ" (16+)	
13:10 Марина Неёлова, Александр Збруев в фильме "Ты у меня одна" (16+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	18:30, 00:00 "Итоговая программа 'Вместе'"	
14:50 "Илья Муромец и Соловей-Разбойник". Анимационный фильм (6+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	09:00, 08:45 "Мультфильмы" (0+)	
16:15 Премьера. "Стас Михайлов. Все слезы женщины" (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	12:45, 13:45, 14:45 Сериил "ТРИММ" (16+)	
17:10 Премьера. "Все для тебя". Юбилейный концерт Стаса Михайлова (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	15:30 Х/ф "ЭЛЕКТРА" (12+)	
19:05 Премьера. "Ледниковый период. Дети: Новый сезон (6+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	17:30 Х/ф "КРЕДО УБИЙЦЫ" (16+)	
21:00 "Толстяк Воскресенье"	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	19:45 Х/ф "ВАКВАРАТ" (12+)	
22:30 "Клуб Веселых и Находчивых". Высшая лига (16+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	22:00 Х/ф "КИНО-КОНИ" (12+)	
00:25 "Rolling Stone: История на страницах журнала". Часть 2-я (18+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	02:00 "Последний герой" (16+)	
02:20 Анастасия Бертинская, Олег Ефремов, Олег Табаков, Нонна Мордюкова, Георгий Бурков в фильме "Случай с Пьяным" (12+)	15:05	15:05	15:05	16:25	16:55	17:30	04:30 Х/ф "ИЗ МАШИНЫ" (16+)	
РОССИЯ-1		НТВ МИР		«РТР ПЛАНЕТА»		ТВ-3		
03:20 Татьяна Кравченко, Фёдор Добронравов и Людмила Артемьева в телесериале "Сваты" (12+)	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	07:45, 08:15 "Охотники за привидениями" (16+)	
06:30 Утренняя почта	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	НТВ	
07:40 Местное время. Воскресенье.	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	05:45 "Звезды сошлись" (16+)	
08:20 "Когда все дома с Тимуром Кизияковым."	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	07:00 "Центральное телевидение" (16+)	
09:10 "Сто к одному". Телеигра.	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00, 11:00, 17:00 Сегодня	
10:00 Вести.	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	09:20 "У нас выигрывает! Потерянное шоу (12+)"	
СТС		ТВ ЦЕНТР		ТРК МИР		ТВ-5		
ТВ-5		СТС		ТРК МИР		ТВ-5		

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНЫҢ АРАСЫНДА КӨШБАСШЫ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ «Academic Ranking of World Universities-Europe Standard» («ARES») атты беделді еуропалық рейтингісі бойынша Қазақстанның жоғары оқу орындарының арасында көшбасшы болды. Ол өзін «АА» көрсеткіштері бойынша еуропалық жетекші университеттердің қатарына кіріп, «А+» және одан төмен бағаларға ие болған басқа қазақстандық ЖОО-дың анағұрлым алында тұр.

Еуропалық ғылыми-өндірістік палатасы жүргізетін жоғары оқу орындарының рейтингінде келесі көрсеткіштер ескерілді: жоғары сапалы білім беру; зерттеу және инновациялық қызмет, жұмыс берушілердің түлектерге сұранысы және т.б. Университеттердің студенттерді кәсіби білім мен біліктілікпен, ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысумен, сондай-ақ, болашақ жұмыс берушілермен байланыс орнатумен қамтамасыз етуге қабілеттілігіне ерекше назар аударылады.

«ARES» халықаралық рейтингісі 2011 жылдан бері жүргізілуде, ол мемлекеттер бойынша қызмет еуропалық стандарттарға сәйкес келетін университеттерді саралайды. Биылғы жылы аталмыш рейтингте Қазақстанның 96 жоғары оқу орны қатысты. «ARES»-тің нәтижелері әлемнің жетекші рейтингтік агенттіктермен ескерілді.

ҚазҰУ әлемдік деңгейдегі ғылыми-зерттеу университетіне айналуды бойынша мақсатты жұмыс жүргізуде және ғылымдық білім беру кәсіпіндегі бәсекеге қабілеттілігін арттыруда, бұл оның халықаралық рейтингтерде табысты ілгерілеуіне ықпал етеді.

Гүлнар АЙГАННИНОВА,
заң ғылымының кандидаты, профессор,
Ақнұр БЕРІКБОЛ,
әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің География және табиғаты пайдалану факультетінің студенті.

КЕЛЕШЕКТІҢ КІЛТІ – ҰСТАЗ ҚОЛЫНДА

Қазіргі таңда білім беру үдерісінің маңызды бағыттарының бірі – жас мамандармен жұмыс болып отыр. Жас мамандардың кәсіби және тұлғалық дамуы жас мамандармен жұмысқа тікелей байланысты.

Ахмет Байтұрсынның атындағы №139 мектеп гимназиясында жас мамандармен жұмыс алдыңғы қатарға қойылған. Мектебімізде 15 жас маман өздерінің жүрек қалауларымен таңдап алған мамандықтары бойынша қызмет атқарауда. Әр жас маманға тәлімгер бекітілген, жас мамандармен ұлағатын ұстаздар арасындағы сабақтастық – мектебімізде қалыптасқан дәстүрлердің бірі. Тәжірибелі ұстаздар тарапынан жас мамандарға әдістемелік көмек беріліп, кәсіби және тұлғалық дамуына үлес қосуда.

Мектебімізде жас мамандармен жұмыс жоғары құрылған. Жоспар бойынша жас мамандармен жұмыс үздіксіз жүргізілуде.

Мектебімізде өз ісінің шебері болғысы келетін, ізденімпаз, шығармашыл, білімге құштар жас мамандар өте көп. Олар түрлі сайыстарға қатысып, өздерінің жетістіктерімен мектебіміздің мақтанышы болуда. Жоспар бойынша мектебімізде сәуір айының 15–25 аралығында жас мамандар онкүндігі өткізілді. Онкүндікке 15 жас маман белсене қатысып, өздерінің жанашыл заман талабына сай ұстаз екендіктерін тағы бір рет дәлелдеді. Онкүндік ІІ бөлімінен тұрады. І бөлім «Үздік ашық сабақ», ІІ бөлім «Өнер сайысы».

Барлық жас маман инновациялық технологияларды қолданып, оқушылардың пәнге деген қызығушылықтарын арттыра отырып ашық сабақтар өткізді. Онкүндік қорытындысы бойынша «Үздік ашық сабақ» жүлдегері анықталып, жас мамандар марапатталды.

Бас жұды иегері бастаушысының мұғалімі Айлана Ақмолда, І орын өзін-

өзі таңу пәні мұғалімі Мәдина Мамап, ІІ орын иегерлері тарих пәні мұғалімі Дәмелі Реймбай, бастаушы пәні мұғалімі Жалғар Кожамбет, өзін-өзі таңу пәні мұғалімі Айжан Қуанышбай, ІІІ орын иегерлері қазақ тілі мен әдебиетінің пәні мұғалімі Назым Орсбаева, өзін-өзі таңу пәні мұғалімі Дария Қурманқұл, әлгебер пәні мұғалімі Сапарғали Орынбасар марапатталды.

Сонымен қатар, ІІ бөлімде жас мамандардың шығармашылығы бойынша өнерлері де сараланды. Мектебіміздің жас мамандарына ары қарай ізденімпаздықпен жұмыстарын атқаруына, ұстаздық еңбек жолдарының табысты боларына сенімдіміз.

А.ОНБАЕВА,
Ахмет Байтұрсынның атындағы №139 мектеп-гимназиясының жас мамандар мектебінің жетекшісі.

КӨК АСПАННЫҢ АСТЫНДА...

Рая ЕСКЕНДІР

Алмалы ауданындағы №8 гимназия оқушылары үшін достықтың орны бір басқа. Өйткені, мұнда бірнеше үлгі өкілі білім алып, тату-тәтті тіршілік етіп жатыр. Жақында мектеп ұжымы «Қазақстан – біздің ортақ үйіміз» атты кен көлемдегі достық фестивалін өткізген еді.

Үш тілде өткен достық мерекесінің

мазмұны терең, манызы зор болды. Қазақ халқының кен пейілін, ақсөңілі, адалдығын өңге қосып, жырга арқау еткен өзге ұлт өкілдері ұлы достықтың арасындағы бейбіт өмірді шынайы бейнелеп берді. Достық байқауына мектептің 6–9-сынып оқушылары қатысты. Мәселен, 6 «г» сыныбы қонақжай қазақ халқың, 8 «а» сыныбы көңілді орыс халқың, 9 «а» сыныбы еңбекқор көріс ұлтың, 7 «а» сыныбы ержүрек шешен халқың, 9 «б» сыныбы

грек, 6 «б» сыныбы армян, 7 «б» ұйғыр, 8 «в» сыныбы украин, 8 «г» сыныбы грузин, 6 «в» сыныбы неміс, 6 «д» сыныбы өзбек, 7 «в» сыныбы татар, 7 «г» сыныбы өзбек халқының салт-дәстүрін, әдет-ғұрпын бейнелеп берді.

Оқушылар Қазақстанның кемел келешегін өңге қосып, Отанның гүлденуіне өз үлесіндегі қосамыз, ұлы достықтың арқасында талай-талай асудан асамаз дей келе, үлкен шынарқа астына бірігіп, Мәңгілік ел туралы өң шырқалы.

МЕКТЕПТЕГІ КӨКТЕМ МЕРЕКЕСІ

Биылғы жылы біздің мектебімізде Көктем мерекесі ерекше өтті.

Мерекенің өтуіне мұрындық болған мектебіміздің басшысы Айжан Тойбекқызы. Мектептегі іс-шара қазақ тілі мен әдебиетінің пәні мұғалімі Қ.Жабаеваның ұйымдастыруымен өте жоғары деңгейде жүзеге асты. Менің оқушылық өмірімдегі ерекше әсер алған мерекем болды десе де болады. Мектеп оқушылары мен ата-аналар, мектеп мұғалімдерінің белсенділік танытуымен түрлі салт-дәстүрлерден

көрініс көрсетумен басталған мереке ұлттық ойындармен, көркем өнерпаздарының өнерлерін тамашалауға жалғасты. Көрінестерден ұлттық болмыстығы тәрбие мен тәлімі мол дүниелерді көріп, барша жұрт риза болды. Мектептің әжелер ансамблінің орындауындағы халық әндерінің тәрбиелік мәні мен маңызы зор болды. Мектептің өнерлі оқушыларының өнерін тамашалап тамсанған жұрт патриоттық өңдер айтылған кезде ерекше рухтанып, ұзақ қол шапалақтап, ризашылықтарын білдірді.

7 «ө» сынып оқушыларының «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісінің қойылымы мерекені көркіңдетіп түсті. Бастаушы сынып мұғалімдерінің бұл рәсімді көрсетуінде де үлкен тәлім-тәрбие жатыр. Барша жұрт мектеп басшысы Айжан Тойбекқызына ризашылықтарын білдіріп, ақ тілектерін жаздылар. Мектеп бітірер сәттегі дәл осындай мерекенің болғаны көңілді оқтанды көтерілді. Мектепке деген ризашылықым мен қимастық сезімім ұлағат түскендей болды.

Гүлнұр ӨСЕНҒАЗЫЕВА,
№59 мектеп-гимназиясының ІІ-сынып оқушысы.

ҚАРТТАР – ҚАЛА ҚАЗЫНАСЫ

АДАЛДЫҚТЫҢ АҚ ТУЫН КӨТЕРГЕН

журналист-жазушыға құрмет көрсетілді

«ӨРЛЕУДІҢ» БӘЙГЕСİNДЕ ТАҒЫ ДА БАҚ СЫНАЙМЫЗ

«Педагогикалық идеялар панорамасы» атты мектепке дейінгі, орта, қосымша, техникалық және кәсіптік, жоғары білім ұйымдары үшін бейне-сабақтар мен бейне-дәрістердің республикалық конкурсы мұғалімдер тәжірибесінде елеулі орын ала бастағандай.

Конкурстың мақсаты – бірыңғай ақпараттық-білім кеністігінде заманауи педагогикалық тәжірибені жинақтау және насихаттау, педагогтардың ақпараттық-коммуникациялық және технологиялық құзыреттіліктерін арттыру. Ал міндеттері: педагогтың мәртебесін нығайтуға және оның беделін көтеруге жәрдемдесу; үздік педагогикалық практикаларға қолжетімділікті қамтамасыз ету; білім беру қызметкерлерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамыту; ҚР виртуалды білім беру кеністігінде үздік бейне-сабақтар мен бейне-дәрістер қорын ұлғайту.

Бұл конкурс бытыр, яғни 2018 жылы бастау алды. Оған Алматы облысында орналасқан НЗМ АҰ қарамағы «Арыстан» мамандандырылған лицейінен өз қадағалауымен екі ұстаз қатысқан болатын. Олар Шамғанова Азатұл мен Шаманова Нұрбану. Екеуі де өз пәнін жетік меңгерген, цифрлық білім ресурстарын жасап, оқулық жазып, педагогикалық іс-шаралардың қайнаған ортасында жүрген тәжірибелі, берері мол ұстаздар.

Т.Шамғанова 10-сыныптың химия пәні бойынша «Сілтілік металдар» тақырыбымен, ал Н.Шаманова 10-сыныптың биология пәні бойынша «Жасушалардағы органикалық заттар. Көмірсулар» тақырыбы аясында видео-сабақтарыммен қатысты. Сабақ тікелей тәжірибемен, оқушылардың қатысуымен, олардың пікірін, шешімін тыңдаумен өтті. Барлық заманауи әдіс-тәсілдерді мүмкіндігінше тиімді қолданған қос ұстаздың ерекше еңбегі, ізденістері бағаланып, республикалық байқаудың 1-ші және 3-дәрежелі дипломымен және «Өрлеу БАҰО» АҚ Басқарма төрайымының атынан жазылған алғыс хаттармен және «Құрмет грамотасымен» марапатталды.

Быыл да жалғасын тапқан конкурста Алматы қаласы бойынша тағы да үш ұстаз өз видео-сабағын ұсынып отыр. Олар – Ахметова Аляфия (№65 МГ), Лұқпанова Клара (№86 МГ), Құдабай Парида (№30 МГ). «Өрлеудің» Алматы қаласы бойынша филиалынан жанартылған бағдарлама бойынша курстан өткен химия жүйріктеріне, заманауи әдістермен қаруланған бұл әріптестеріме де сәттілік тілеймін

Авар РАКИШЕВА,
Алматы қаласы бойынша
ПҚ БАИ, ИБЖАТ
кафедрасының аға оқытушысы.

Алматы қаласы Наурызбай ауданындағы №176 мектеп-гимназияда аудан тұрғыны, Қазақстанның Құрметті журналисі, Қазақстан Журналистер одағы сыйлығының лауреаты, ҚР Білім және ғылым министрлігі Б.Алтынсарин төсбелгісінің иесі, Қызылорда қаласының Құрметті азаматы, «Қазақ журналистикасының қайраткері», ауданның «Құрметті ардагері», өзге де медальдардың иегері Итен Қарымсақұлының 80 жылдық мерейтойы аясында «Айналдың бүгінде сен, Итен аға, өмірдің жемісі мол Дарағына!» атты әдеби, композициялық-сазды бағдарлама бойынша кездесу кеші өтті. Той иесін аудан әкімі С.Тоғайдың құттықтауы, аудандық Ардагерлер кеңесінің төрағасы М.Каркеновтің, қоғам қайраткерлері Т.Стамбеков, белгілі қаламгер Ш.Садықанұлы, өзге де ақсақалдардың, мектеп-гимназия директоры Г.Әденованың ұлағатты сөздері мен жақсы лебіздері бұл шараның тағылымдық және тәрбиелік зор маңызға ие болғанын айғақтайды.

Мектеп-гимназияның талантты оқушылары шадман-шат көңілде сахнаға шығып би биледі, сосын кезек-кезегімен журналист-жазушы И. Қарымсақұлының «Корныр қалам», «Адамдар. Жылдар. Тағдырлар», «Жүрек жазбалары», «Даланың өзіңдей, дананың көзіндей», «Жақсының жарығы» атты прозалық кітаптары мен «Жаса, жарық күн!» жыр жинағынан үзінділер айтып, кездесуге қатысушыларды риза етті, өздері де алқа топтың алдында қошеметке беленді.

Мектеп-гимназия оқушысы Жолдыбай Марғұлан:

*Кашанда қуат берсін қаламыңа,
Кашанда нұр құйылсын алабыңа.
Айналдың бүгінде сен, Итен аға,
Өмірдің жемісі мол Дарағына!* –

деп акын, ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты Темірхан Медетбектің Итен ағасының туған күніне арнаған идеясы, көркемдігі және мазмұны өзіне ерекше ұнаған жыр-шашуын көрермендердің жүрегіне жеткізді.

Бұдан кейін оқу озаты Ажар Амангелдиева ҚР еңбек сіңірген қайраткері, ҰҒА корреспондент-мүшесі Ұәлихан Қалижанның: «Белгілі журналист, қоғам қайраткері Итен Қарымсақұлы шыңдық үшін шырылдап жүретін аптал азамат, ұлтжанды қайраткер. Адалдықтың ақ туын көтерген Итен аға сияқты адамдар неғұрлым көп болса, соғұрлым қоғам да, адам да тазара бермек!» деген сөзін өлемі мөрмен айтып өтті.

Қай оқушы сахнаға шықса да төгіліп, еркін, ашық, жігерленіп сөйлеп, тілі жатық, сайрап тұр. Қызығасын, таңғаласын, әдебиетті сыйлайтын жастардың қаулап өсіп келе жатқаны көңілді марқайтатын. Журналист-жазушы Итен Қарымсақұлының әлгіде ғана бір сөз арасында көпшіліктің назарын өзіне аударып: «Мектептің директоры қандай болса, оқушысы да сондай тәлімді, тәрбиелі, жақсы болады, әдебиетті сүйеді, кітапты көп оқиды» деген сөзі көкейге қона қалды. Өр оқушы бойындағы жақсы қасиет мектеп қабырғасында жұғысты болатыны аян. Соның нақты көрінісі жоғары сынып оқушыларының осы кездесу кешінің жоғары дәрежеде өткізуі десек шыныққа саяды.

Қараның, сахнада кім, қалай сөйлеп тұр, құлақ түрінді. Журналист-жазушының шығармаларынан оқушылар айтқан үзіндіні келтірейік.

Ернар АЙТБЕК:

– Қалай дегенде де күнделік жазу – ептіліктің емес, тектіліктің белгісі. Қазір

Күнделік жазатындардың қатары сиректің қалды.

Менің айтпағым, жас кезімде облыстық газетте көп жыл сыйласып бірге еңбек еткен Қазақстанның көрнекті қаламгері, Қызылорда облыстық «Ленин жолы» (қазіргі «Сыр бойы») және республикалық «Социалистік Қазақстан» (қазіргі «Егемен Қазақстан») газеттерін ұзақ жыл басқарған көсемсізші,

журналист-публицист Ұзақ Бағаевтың күнделігіне сәтті тәуіс, көз жүзіргенім бар еді, соны оқырманға жеткізю...

Нұрса РАХЫШ:

– Өмірмен қоштасу оңай емес, әрине. Қимайсың. Жарқырап, жайнап тұрған шағында небәрі 43 жасында дүниеден озды. Соның өзінде қыруар іс тындырып кетті. Басқа амал жоқ, тағдырдың жазуы солай... Бірақ Ұзақ Бағаевтың күнделігінен сары-уайымның сарыны сезілмейді. Керісінше, бағды тәтті өмірге құштарлық, бақтақа ұмтылыс, тіршілікке құшының аңсарылады. Француз жазушысы Жюль Ренар «Күнделік – адам жанының айнасы» деген екен. Олай болса, Бағаевтың күнделігі оның арның ақтығын, жанының пәктігін паш еткендей...

Енді бір сөз «Өкпе туралы өңгіме» қойылымы да жұрт назарын өзіне аударса, еліміздің көрнекті ақын-жазушылары Т.Медетбек, Н.Жүсіп, Қ.Сәрсенбай, А.Асылбек, М.Әмірқұлы, Ә.Рахымбекұлы, Ш.Сариев, Т.Төшенов, Ө.Енкебаев, тағы басқаларының Итен Қарымсақұлына арнаған сөздері мен өлеңдері де құлаққа өте жағымды әрі жұмсақ естілді.

Ел Тәуелсіздігі мен егемендігі жөнінде жазылған өлеңдер сахнада айқын көрініс тапты. Бұл тұста Итеннің қаламынан туған «Мәңгілік ел. Көп ұлттымыз, біргеміз...», «Ұлы дала! Еңселі еліміз, өрлеміз...», «Туған жерін қасиетті, киелі...», тағы басқа да жыр шумактары кеш мазмұнын нұрландырып жіберді. Бұған қуанбағанда, қайда қуанасың!

Жастар кездесу кешінің жоғары дәрежеде өткізуге бар күш-жігерін жұмсағаны айқын аңғарылады. Бахытхан Ерхан, Сымбат Ержанова, Жанел Серікова, Айдан Бауыржанұлы, Максат Аслан, Арайым Иманбердиева, Серғазы Шұғыла, Нұрамет Алина, Сұлтан Нұрмұқан, Абылай Айтқазиев, Аружан Бақберген, Ғалымжан Серікқазиев нағыз өнер майталмандарына ұқсап, журналист-жазушының кітаптарынан өлеңдері мен естеліктерін негізге келтіріп жатқа айтқанда, көрермендер риза болып, таңғалып, қайта-қайта қол соқты. Сахнада өнер көрсеткен талант иелеріне көрермендер күш-қуат, қажымас қайрат тіледі. Бұл бір есте қаларлық керемет кездесу болды.

Кездесу кешінің сахналық қойылымын қазақ тілі мен әдебиетінің мұғалімі Айнақұл Ыбрайым билікті ұйымдастырып, зор құрметке беленді.

Итен Қарымсақұлы білім ошағының игілікті ісіне, кездесу кешіне қатысушыларға көңіл ризалығын білдіріп, зор алғыс айтты, жастарға бата берді. Мектеп-гимназия директоры Гүлбағда Әденова мерейтой иесіне гүл шоғын сыйлады.

■ ҚҰТТЫҚТАУ

Құрметті Итен Қарымсақұлы! Сізді 80 жасқа толған мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтаймын!

Сіздің бүкіл саналы ғұмырыңыз мемлекет пен қоғам игілігіне бағышталып келеді. Дүйім жұртшылық сізді бар білімі мен ілімі, еңбегі, беделі мен адамгершілігі елге кеңінен танылған азамат деп біледі.

Сіздің өмір жолыңыз да кейінгі ұрпаққа өнеге боларлық. 1966 жылы – қазіргі әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің Журналистика факультетін тәмамдап, саналы өмір жолыңызды Қызылорда облыстық «Ленин жолы» газетінен бастап, еліміздің түрлі қалаларында журналистика саласында білікті қызметтер атқардыңыз.

Сондай-ақ, өзіңіздің тынымсыз еңбегіңіздің арқасында қазіргі таңда, еліміздегі зор жауапкершілікті талап ететін құқықтық салда, ареспубликалық «Құқықтық Қазақстан» газеті Бас редакторының орынбасары қызметін абыроймен атқарып келесіз.

Аудан халқы сізді шәкірттерінің қатары мол, қарымы кең журналист-жазушы, шебер ұйымдастырушы ретінде таныды.

Осы бір маңдай тер төккен еңбегіңіз, республикамыздың журналистика саласына қосқан қомақты үлесіңіз – барлығы да Отанымыздың егемендігі баянды, тәуелсіздігі табынды болуына айтарлықтай үлес қосқаны анық.

Осынау ел-жұртыңызға сіңірген ерен еңбектеріңіз сізге тың қажыр-қайрат, қуат әкелсін. Өміріңіз қашан да жақсылық пен игілікке, қуаныш пен шаттыққа толы болсын.

Өзіңізге және отбасыңызға зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, ырыс пен ынтымақ, бақыт пен береке тілеймін!

Ігі тілқеппен,
Наурызбай ауданының әкімі С.ТОҒАЙ.

АДАМДАР. ЖЫЛДАР. ТАҒДЫРЛАР

Алда сөз ететін дәуірдің әуенімен айтқанда (әрі қарай солай), Совет өкіметі орнаған соң, арадан оншақты жыл өтер-өтпесте басталған коллективтендіру науқаны қазақтар үшін қасақана қолдан жасалған – аштық, ашаршылық, жаппай қырғын, өлім-жітім екенін жөнді білмей, әйтеуір, ашаршылық дегенді құлақ шалғанмен, онша мән бермейтінбіз. Сөйтсек, ол жөнінде жақ аштырмай, айтқызбайды екен ғой. Горбачевтың жариялылығы тұсында ғана еркінде ауызға алынып, ашаршылық, қуғын-сүргін құрбандарын еске алу секілді шаралар іске аса бастады. Рас, оған дейін де некен-саяқ әдеби шығармалар, кітаптар жарық көріп, жариялылық күшіне мінді-ау деген шақтарда Әуезов атындағы театрда «Бесеудің хаты», «Сталинге хат» секілді пьесалар сахналанды. Тың тақырыпты қолға алып, жабық жайдың бетін ашқандардың бірі – аталығы өнер ордасының директоры, әрі көркемдік жетекшісі, көрнекті актер, режиссер, текті тұтма, халық артисі Райымбек Сейітғазов болатын.

Зәкір АСАБАЕВ,
«Күрмет» орденінің иегері

СОНЫМЕН, БЕСЕУДІҢ ХАТЫН ЖАЗҒАН КІМ?...

немесе жазылған жәйттарға орай ой бөлісің, пікір алмасы

Жасырағы жоқ, осы екі спектакль арқылы өткен ғасырдың 1921–1932 жылдарында халқымыздың басынан кешкен алапат сүргін сырын біршама біле түскендей болғанмыз есте. Батыл қадамға барған Сейітметов бастаған өнер өкілдері алғы-марапаттарға ие болды. Мұны еске алып отырғанымыз, «Бесеудің хатындағы» жоғары лауазым иесі бес азаматтың билік басындағыларға ақиқатты ашық айтқан ерлік, ұлтқандылық, жанашырлық, тәуекелге бел буа алғандарына иланып (сенгендіктен). Онан соң, шыны айтсақ, бұған дейін көп жұрт (шіңде өзіміз де бармыз) бесеудің хаты деген не екенін бейхабар, анық-қанығын жөнді біле бермейтін кешпеуге анағарлық. Бұл заңды да еді. Өлі екі спектакль болатын күні қашанда аңшала. Өз республикамыздың түкпір-түкпірі мен көрші республикаларға гастрольге барып та көрсетілді. Сол кездерде шығатын қазақ, орыс тіліндегі баслымдарда мақалалар, мамандардың пікірлері толассыз жарық көріп жатты. Тиражи жарты миллионға тауа «Мәдениет және тұрмыс» журналы екібастан. Не керек, сөйтіп, ашаршылық, репрессия тақырыбын қозғаған екі спектакль республикамыздың мәдени өміріндегі елеулі құбылыс, оқиға болған-ды.

Бөрі жөн-ау, бөрі жөн, талас жоқ... Бірақ... бірақ...

Ол кезде уақыт-сәт жеткенде сол ыстық ырықлас, әсер-сезім, сенім, наным беріңкі орыннақ ой-санаға күндердің күні ойланыммен жерден сызат түсіп, сеулелік біліңдер деп кім ойлаған?! Ау, ағайын, бесеудің хатына байланысты күмәнді жайлардың аз емесіне, аз деген не, күрмеуі мол күрделі түйіндерін аста-төк екеніне (әсіресе) соңғы кездерде гана куә бола бастасақ, ол үшін кімді жазғырып, кімді кінәлағанды? Ешкім, ешкімді де! Солай екен, ендеше, осынау күдік-күмәнді анық-қанығын айқындау, білу, сараулау қажет емес пе? Тіпті, парыз деп те қарауға болады. Соған орай...

«Бесеудің хатын» тереннен толғап, індете зерттеуді өзгелердің еншісіне қалдыра тұрып, өз тарпамыздан пікір білдіру қажет-ау деп қараған дерек, фактілерге ден қойып көрейік. Мәселенки, сол нәрсе өзі шынымен бесеудің хаты ма, әлде бесеудің «сатқындығы» ма? Назар аудар, «сатқындықты» тырнақшаға алып отырмыз. Себебін алда білесіз. Әуелі...

Хатта аты-жөндері көрсетілген бесеу кім? Хат жазылған соң екі-үш күн айналсаңда, 1932 жылғы 4 шілдеде БК(б)П Қазақ өлкелік комитетінің бірінші хатшысы Филипп Исаевич Голошкенинң алдында жатты. Аржағы түсінікті. Өтірікті судай сапырып, айтқаны айтқан, дегені деген болып тұрған келісетек билеушінің қаны басына шабады. Енді ше? Кіші октябрь аяқтап, малдан айырылған қазақ мың-миллиондап қырылып жатқанда, Мәскеуге жүрі керемет деп ақпар беріп отыратын екіжүзді, қаскүнем неден табынсын?! Бір қарағанда, аутта баяндағандар шындыққа ұқсайды. Ұқсайды емес, нақ солай. Сталинге жетсе не болмақ? Голошкенинң содан зәресі ұшты. Хаттың қысқаша мазмұны былай:

«БК(б)П Өлкелік комитетіне, Голошкенин жолдасақ!»

«Бүгінгі Қазақстан – бұл 163 миллион сомын тауарлы өнімнен беретін, 40 миллион малы бар өлке», – деп жазылған Сіз, Голошкенин жолдас, 1930 жылы «Октябрь» революциясының жеңістері» деген мақаланызды. Бірақ қазір Сіздің мәлімдемезіңнен кейін 2 жыл өткен кезде Қазақстанда мал

шаруашылығы саласында мал басынын қиспасыз кеміп кеткені әмбеге аян болып отыр. 1930 жылғы мал басының 1/8 бөлігі (40 миллионнан 5 миллион) ғана қалды. Тек байлар мен кулақтардың ғана емес, тек жекеменшікті орташалар мен кедейлердің ғана емес, сонымен бірге, негізінен алғанда, колхоздар мен колхозшылардың (ішінара совхоздардың да) қоғамдастырылған және қоғамдастырылмаған малы да осындай зор шығынға, сұрапыл қырғынға ұшырады...

Мал басының қиспасыз кеміп кетуі мен көптеген қазақ аудандарын қамтып, адамдардың жаппай қырылуына әкеп соққан ашаршылық (қыстың екінші жартысынан бастап) жөнінде өлі күнге дейін ауыз ашпай отыру қаншалықты дұрыс? Нағыз көзбояушылар, көпшіме жосар жасаушылар, оның үстіне, өздеріне жүктелген нақты істі басқара алмаған, көзбояушылықпен «беркі де жақсы» деп тұрғырылдап, өнеркәсіп саласындағы елестіріктерге арқа сүйген. Сөйтіп, осынау елеулі мәселелерге жұртшылық назарын әлсіреткен жер орғандары мен ауыл шаруашылығы кооперативтері одағанын мүшелері неге жұртшылық алдында сабақ боларлықтай сазайын тартпайды?!

Бұл жерде хат жазды делінетін бесеудің аты-жөнін атамауды жөн көрдік. Өйткені, олар бұған дейінгі жарияланымдарда айтылған, жазылған. Жазушылар одағанының органы «Жұлдыз» журналында да аталды. (№1, 2019).

Міне, көріп отырғанымыздай, 1930–1932 жылдардағы қазақты қынадай қырған ашаршылықтың шын сипатын осы хаттан аңғару қиын емес. Ашаршылық жөнінде айтыла-жазыла бастаған уақыттардан бері, бәлкім, өзге де мәлімет-деректер оқыған да, көрген де болармыз, білген де шығармыз. Дәл естуге жок, мүмкін бесеудің хатымен де атауы, үстірттеу танысқан болуымыз да ғажап емес. Алайда, енді көзіміз жетіп отырғандай, мына хатта көрсетілген дерек-мәліметтер кімнің болса да төбе шашын тік тұрғызыры сөзсіз (өз басым тым ерекше күй кешіп, ауыр сезімнен арыла алмай жүргенімді жасырмаймын).

Мақсат – бесеудің хатын кімдер жазғаны емес, жазылғанында. Бәлкім, ниеттері түзу болған шығар. Онда неге «хат жазды делінетін бесеу» делік? Бұл хаты оған егедей-тегілейі тоқтап, талдап жатпай, неге олай деуіміздің себебін және хатты шын мәнінде кім жазғанын айтумен шектелуді ойладық. Онда да, жасырмаймыз, осы мәселені ұзақ жылдан бері зерттеп, барлығын орын-орнына қойған, заман ауанын қапысыз ұғынып баян еткен Құлбай Адырбеков пен «Қазақ» газетіндегі мәліметтерге сілтеме жасай отырып. Өз жанымыздан алып бара жатқан жалнаық ашпайтын біздікі – жазылған жайлармен (көшіру емес) ой бөлісу, пікір алмасу, жеке көзқарасымызды аңдату. Сонымен...

Бесеудің хаты жазылды, Голошкениге жетті. Енді ол қандай қорытынды шығарып, не істеп, не қояды, оған тоқталмай, тоқ етеріне тартсақ, иә, иә, «хат жазды делінетін бесеу» деп неге айттық? Осы жөнінде бірер сөз. Шынығын айтсақ, осынау жазбаны хатқа түсіруге түрткі болған да сол жағы. Мәселе, бесеудің хатын жазған сол хатта аты-жөндері аталғандар емес, мүлде бөлек, басқа адам екенінде. Өйткені, оны білу керек, білу парыз. Ол хатты өз атынан жазуға қорыққан жоқ. Аса жоғары мансабын қимаған да ештеңесі жоқ. Тек бұған дейін жоғары билік басындағылармен сөзге келіп, сол үшін алған сөгісі бар еді, бір жағы сол, бір жағы хат жазды делінетін бесеудің үлесіне иланып, өліптің артын бағуды жөн санады. Оның үстіне, хаттағы құпия айғақ-дәлел, бұлтартпас фактілерді терен біліп, қағазға түсіруге қабілеті жететін тек сол еді. Хат жазды делінетін бесеу оны жақсы білді. Мұның бөрі шаршлық, қызғаныш дегеннен жұрай Кетегенов көкем ұнатпайтын бөлік, өфсана емес, күні, айы, жылы, сағаты, минутына дейін айшықталған нақты құжаттар негізіндегі баяндау, құзыры өңтіме (деуге бек сыйымды). Олай болса...

Хатты жазған кім? Ішекті көгерте бермей, соған келсек, ол – Өзімбай Лекеров. Жас кезінде арабша, қазақша, орысша сауат ашқан, Семей облысы, Шар ауданының тумасы, ұлтқанды, атақ-данқы өз тұрғыластарынан артық болмаса, бір де кем емес зиялы, білімді, біртуар, ерекше жаратылған, текті тұлға. Және бұларға қосарымыз, 1913–1919 жылдарда Семейдегі ерлер гимназиясында оқыды. 1920 жылы губерниялық атқару комитетінің Мұхтар Әуезов бастаған түркі халықтары бөлімінде нұсқаушы бола жүріп, коммунистік партияға мүшелікке қабылданды. 1923–1925 жылдары Қарқаралы, Павлодар уездерінде, кейін Бөкей, Ақтөбе губернияларында атқару комитетінің төрағасы қызметтерін атқарды. 1925–1927 жылдары Қазақстан Халық шаруашылығы Орталық Кеңесінің төрағасы, Жоғарғы саяси-ағарту комитетінің бастығы болады. 1927–1932 жылдарда Мәскеуде Қызыл профессорға институтын бітіріп жобалаушы-экономист мамандығын алады. 1932–1937 жылдары еліміздегі Марксизм-ленинизм институтының директоры бол иістеді.

Жан-жақты білімді біртуар азаматты аралап жылдар өткенде оның шөкірті, болашақ көрнекті экономист-ғалым Серғали Толыбаев «Өзімбай Лекеров аға қазақтан шыққан тұңғыш жосарлаушы-экономист еді» деп еске алды. Айтса айтқандай, Өзімбай Лекеров экономиканы жосарлау бойынша көптеген мақалалар жазды. Марксизм-ленинизм классиктерінің шығармаларын қазақ тіліне аударды. «Бесеудің хатына» байланысты зобаланнан кейін бес жыл осындай жауапты қызметтер атқарған есіл ер 1938 жылы 26 ақпанда халық жауы деп атылып кетті. Дегенмен...

О баста қазақтың қамы үшін жазылған «Бесеудің хаты» нәтижесіз қалған жоқ. Ол хаттан хабары бар-жоғы белгісіз Тұрар Рысқұловтың 1933 жылғы 9 наурыздағы Сталинге жазған хатынан кейін Голошкенинң орнына келген Қазақстан өлкелік партия комитетінің бірінші хатшысы Л.И.Мирзоян астық қамбасын ашуға пәрмен берді. Бірақ бұл кездерде Нығмет Нурмақов мәлімдеген 7 миллион қазақтан 3 млн.–ға жуығы ғана қалған-ды.

Сөз басында айтқанымызға орай, біз «Бесеудің хатын» базбір тұстарына ғана назар аударып, қысқа қайырып отырмыз. Мақала тақырыбын «Бесеудің хаты ма?» «Бесеудің «сатқындығы ма?» деп қойлық та, «сатқындықты» тырнақшаға алмастық делік. Ендеше, Өзімбай Лекеровтің 90 жастан асып өмірінде озған жары, күйеуі туралы көп мағлұмат қалдырған Лида Лекерова не дейді, бір мезет соны тындап көрейік: «...Сол күні кешкінін Өзімбай үйге келді. Жайшылықта жайдары көрінетін қонырқай өнінде қан-сөл жоқ, құп-ку. Жұмысында бір ыңғайсыз жағдай болғанын ішім сездім. Маған ол ашу-ыздан... өне-міне жарылып кетуге шақ тұрғандай көрінді. Қарсы алдына отырып құн сұрадым. Сол-ақ екен, көз жасына ерік беріп, ағыл-тегіл жылады. Өкісің баса алмай, ара-арасында: «Лида, мені бұрода өзім сендерден сапып кеттім... Сөздеріңе тұрмай, Голошкенинң алдында қоғалай жапырды... Лекеровтің айтқанына көніп, хатқа қолымды қойдым» деп, кінәнін бөрің маған артты. Бар жазығым, қырылып жатқан қазақты аштықтан сақтап қалу ғана еді... Ана бесеудің Голошкенин алдында қауқарсыздық танытып, мені ора ітергені жанымды күйдіріп барды... қайтейін...» деп көпке дейін солқыланып баса алмады.

Біз шетпұшпақтап, суыртпақтап қозғаған, өлі күнге бұге-шегісіз толық ашылмаған деуге болғандай телегей-теніз алапатқа ұқсас бір ақтаңдақтың кей парасы осы. Орыс элитасы мұндайды кешірмейді, кешірмеген. Сталин қайтыс бол, Берияның көзі жойылған 1953 жылдың бғары жазынан кейін көп ұзамай ЦКРО Жазушылар одағын ұзақ жыл басқарған А.Фалеевтің өзін-өзі атып өлтіргеніне еске ал. Иә, ашы қылдықты. Бөрі, Хат жазды делінетін бесеудің архивтегі «кіналері» мойындап, тайки салғандарына сенің келмейді. О. Алда, Жосарлау комитетінен алған құпия мәліметтерді хатқа түсірген Өзімбай Лекеровеке жан адамға тіс жарып, жақ ашпаймыз деген үделерінде тұрмстан, көздері қиып жардан итере салғандары қалай? Аңт-су ішіп, берген серт, үдей қалай? Мәрттік, жігітті қайла? Әлде, бұл Мұхтар Әуезов айтатын «оқыған қазақтың» сиқы ма? Қалай десең, олай де, бесеудің хаты деген тәтті қиял, жалт етіп жоқ болған есе де емеске әділ жоқ. «Сатқындықты» тырнақшаға алғанымыздың себебін де шамалаған боларсыз деп ойлаймыз. Ендігісі өз еркіңізде...

ОҚИ ОТЫРЫҢЫЗ

ҚҰЛАҚТАНДЫРУ

А.ƏШІМОВ ДӘРІС ЖҮРГІЗЕДІ

М.Өзезов атындағы Әдебиет және өнер институты жанындағы Р.Бердібаев атындағы «Халық университетінің» кезекті дәрісін «Заман және замандар: Ш.Аймановтан — А.Əшімовке дейін» тақырыбында Қазақстанның Еңбек Ері, Қазақстан және КСРО халық артисі, Мемлекеттік сыйлықтардың лауреаты Асанәлі Əшімов жүргізеді.

Өтетін күні: 20 мамыр 2019 жыл, сағат 11.00. **Өтетін орны:** Өзезов музей-үйі (конференция залы) **Мекен-жайы:** Алматы қаласы, Төлебаев көшесі, 185.

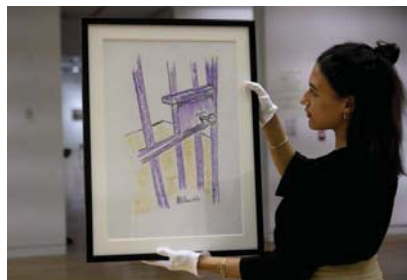
ДӘСТҮРЛІ ӘНДЕР ШЫРҚАЛДЫ

«Алатау» дәстүрлі өнер театрында Сүйінбай атындағы Алматы облыстық филармониясының дәстүрлі өңшісі, халықаралық байқаулардың лауреаты Бейбіт Мұсаевтың жеке шығармашылық есеп беру концерті өтті. «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында ұйымдастырылған кешке келуші халықтың қарасы көп болды. Концерт жанды дауыста өтті. Өн кешінде елімізге танымал өңші Өмірқұл Айнязов, Рауан Әбілбаев, халықаралық байқаулардың лауреаты, күйші Айнур Нұрбергенова және Сүйінбай атындағы Алматы облыстық филармониясының «Сазген» және «Қобыз сарыны» фольклорлы-этнографиялық ансамбльдері, «Алтынай» мемлекеттік халық биі ансамблі қатысып, қала жұртшылығын тунық әуенмен сусындатып, өз өнерлерімен баурады. «Жастар жылы» аясында ұйымдастырылған кеште халқымыздың інжу-маржан мұрасындағы жауһар шығармаларға баланатын әсем әндер орындалды.

Бейбіт Мұсаев ұлтымыздың бекзат болмысына айналған өнерімізді, қазақтың халық әндерін дәріптеп жүрген жас өңші. Көптеген байқаулардың жеңімпазы. 2008 жылдан бері Сүйінбай атындағы Алматы облыстық филармониясында жеке дауыстағы өңші болып қызмет атқарып келеді.

Н.АСЫЛ.

ТҮРМЕДЕ ТУҒАН ТУЫНДЫ

АҚШ-та ЮАР президенті Нельсон Манделаның картинасы 112 мың долларға пышақ үсті өтіп кетті.

Манделаның картинасы Роббен аралындағы ол отырған түрменің есігін бейнелейді. Оның қызының айтуынша, ол президенттік тақтан түскеннен кейін немен айналысатынын білмей дағдарып қалған. Содан ол сурет салумен өуестенген. Мандела бұл түрмеде 18 жыл отырған.

УРАН ӨНДІРУГЕ ҚАРСЫ

Қырғызияның Жоғарку кеңеші республика аймағында уран өндіру және ол белгіленген жерлерді өңдеуге тыйым салды. Республика премьер-министрінің орынбасары Қуатбек Бороновтың атап айтқанындай, Ыстықкөл облысының Топ ауданында барлық жұмыс тоқта-

тылған. Техникалар алынған. Талқылау кезінде депутаттардың басым бөлігі уран өндіруге қарсылық білдіріп, экологиялық апат тудыруға негіз жасамақ керектігін қадап айтты. Уран өндіруге қарсылық 30 сәуірде Бішкекте жалғасып, оған 30 мың адам қол қойған.

ЕЛ БЕДЕЛІНЕ НҰҚСАН КЕЛТІРЕТІН КӨРІНЕДІ

Грузия оппозициясы ел аймағында АҚШ-тың әскери базасын орналастыруға қарсылық білдірген президент С.Зурабшвилиді қатты сынға алды. «Еуропалық Грузия», «Біртұтас ұлттық қозғалыс» көшбасшыларының пікірінше, президенттің бұл мәлімдемесі ел беделіне нұқсан келтіретін көрінеді. «Америка даусының» айтуынша, олар ел басшысы Ресей насихатын үгіттеумен айналысып отыр деп, нәтижесінде Зурабшвилиге импичмент жариялауға өте сенімді екендіктерін білдірді.

1700 МЕШІТ ЖАБЫЛҒАН

Тәжікстан президенті Эмомали Рахмон өзінің өкімшілігі мен үкімет жанындағы дін комитетіне бұрын біліктің кесірінен жабылып қалған мешіттер мәселесін қайта қарайтын комиссия құруды ұсынды.

Комиссия қазірдің өзінде жан-жақты жұмыс жүргізіп, 600-ге жуық мешіттің қайта ашылуына мүмкіндік алып берді.

2017 жылы Тәжікстанда 1700 мешіт жұмысын тоқтатқан екен. 2018 жылы бір ғана Соғды облысында 123-тен астам мешіт пен медресе орындары әлеуметтік-мәдени орындарға берілген.

ЖАЛҒЫЗДЫҚТАН ҚҰТҚАРУ

Көшеде жүрген қаңғыбас иттер мен мысықтарға ешкім де таңырқай қоймас. Ал енді Франкфурт тұрғындары күн сайын тамашалайтын бір көрініске таңырқауға болады. Он төрт жылдан бері Дженни атты ат бір маршрут бойымен қылдырыстап жүреді. Гәп мынада: жылкының 79 жастағы иесі В.Вайшедель бұдан былай атқа міне алмайды. Сондықтан өзінің сүйікті жануарын ол жалғыздықтан құтқару үшін осындай қадамға барған.

Күнде танертенгісін Вернер қақпаны ашып Дженниді серуендеуге жібереді. Содан ол туске таман оралады. Және оның мойнына «Дженни өлі бар» деген жазу іліп қоятын көрінеді. Қарапайым, қайырымды адамдар Дженниге құрметпен қарайды. Осыны жыл ішінде ол ешқандай көше тәртібін бұзбаған. Сондықтан полиция да онымен «дос» болып кеткен.

НЕГЕ ҚОЛ СОҒЫП ШЫҒАРЫП САПАДЫ?

Кейінгі кезде өмірден белгілі адам өткенде, әсіресе, өңші немесе сахна адамына соңғы қошемет ретінде қол соғып шығарып салу дәстүрге айналып барады. Кейбіреулерді осы жағдай ерсі көрінбей ме деген пікірге ден қойғызды.

Бұл өзі кезінде Владимир Высоцкий шығарып салудан басталған екен. Оны Мәскеу көшелерінде 40 мыңнан астам адам шығарып салған деседі. Мұндай дерек бұрын-соңды кездеспеген.

Адамдар онымен қоштасуға жете алмағандықтан табытты көтеріп шыққан кезде қол соғуға мәжбүр болған көрінеді. Міне, бұл дағды содан бері жалғасып келеді. Былай қарап тұрсаң мұнда тұрған ешқандай өрескелдік жоқ. Бұл көрермендердің қимай қоштасуын білдірудің, ықыластың ең жоғары мәдениетті түрі емес пе?

К.ИМАН.

Almaty
AQSHAMY

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінде тіркеліп, тіркеу туралы №13246-Г куәлігі 24.12.2012 жылы берілген.

«Алматы ақшамы» газеті ЖШС. Құрылтайшысы — Алматы қаласы Қоғамдық даму басқармасы

Директор-Бас редактор — Қали СӨРСЕНБАЙ
Бас редактордың бірінші орынбасары — Әнуарбек ӨУЕЛБЕК
Бас редактордың орынбасары — Төрехан ДАНИЯР
Жауапты хатшы — Бақыт ОЙСА

Қабылдау бөлмесі — 292-66-50. Факс — 292-66-48.
E-mail: almaty-aksham@mail.ru

Газет сейсенбі, бейсенбі, сенбі күндері шығады. Апталық таралымы — 15700

Мекен-жайымыз: Индекс: 050022. Шевченко көшесі, 106 А.

Кезекші редактор — Нұржамал ӘЛШЕВА

ISSN 2223-2370

9 772223 237006

Газет «Алматы ақшамының» компьютер орталығында теріліп, беттелді. Суреттердің сапасына редакция жауапты.

Жарнама мәтініне жарнама беруші жауап береді.

Автордың мақалалары редакция көзқарасын білдірмейді.

Газет «Дәуір» ЖШС РПБК-де басылды. 050044, Алматы қаласы, Қалдаяқов көшесі, 17. Тел: 273-12-04, 273-12-54. Өңдегіш басылым, көлемі 2 баспа табақ.